We do not love people so much for the good they have done us, as for the good we have them.

—Tolstoi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 19—Vol. LVII. Friday, 15th May, 1959 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

The Next Step In Nyasaland

By P. J. MONKHOUSE
In The "Manchester Guardian"

WHAT has to be done about Nyasaland now? An immediate breakdown of administration has been averted; the country is quiet again; open defiance of the Government has ceased. But this is only a breathing space. How are things to be got moving again, and in the right direction?

In spite of all that has happened, I still hope to see an eventual reconciliation between the Government and Congress. But it cannot come at once, and I do not see how it can really come at all while the spur which made Congress so militant is still pricking—the fear, that is, that after the 1960 talks the Federal Government will replace the Colonial Office as the final authority on territorial affairs. If that spur is withdrawn, something can be done.

I have heard a former member of Congress say that Congress has now learned its lesson and would abandon its recent militant policy if its 600 detained members were now released. I doubt this; even if they could put the resentful memories of detention behind them, the same pressures would produce the same results before long (and would produce them in any other body which might take the place of Congress as a popular movement). The tension will have to be slackened before reconciliation can succeed.

Premature

The tension could at once be slackened if the British Government could now make, and declare, a decision which it ought to have made before now—that it will not, as the outcome of the 1960 talks, withdraw the Colonial Office interest from Nyasaland (or, for that matter, from Northern Rhodesia) in favour of the Federal Government. Such a withdrawal would have been premature in any case; it is now unmistakably premature. To leave the decision longer in doubt would be to prolong the tension which has already led to so much trouble.

Indeed, the question which one must now ask is whether Nyasaland is going to remain in the Federation at all. Any decision to allow secession, now or at any other time, would mark a change in the policy laid down in the joint statement *(Continued on page 187)*

Sekou Toure Says Marxism "Not An End"

By A. T. STEELE In The N.Y. "Herald Times"

CONAKRY, Guinea.

THIS West African city is becoming a kind of political mecca for African nationalists from neighbouring countries. They come mainly to see and interview President Sekou Toure, whose political importance has grown considerably since he led his country out of the French fold into independence. Through his international labour federation, UGTAN, Toure still keeps in contact with other territories of French West Africa and is hopeful that within the next two or three years most or all of them will cut their ties with the French community as Guinea did.

Toure has visitors, too, from the British dependencies in Africa. These people usually go away impressed by Toure the man but puzzled by his Marxist, one-party way of doing things.

Toure's Marxist back- *(Continued on page 183)*

Mboya Defines Aims Of Freedom Fund

Los Angeles, May 6.

MR. TOM MBOYA, the Kenya African political leader who was Chairman of the recent All-African Peoples Conference, said in Los Angeles yesterday that it was not a question of whether Africa would be free but "how and when."

He said Africans welcomed the participation of Negroes in the struggle for freedom.

Mr. Mboya was in Los Angeles yesterday as part of a six week tour of the United States. He spoke to a group of Negro students, educators and Labour officials in a private home after public appearances at the University of California and the California Institute of Technology.

He said part of the contributions to the African Freedom Fund would go to defend persons charged with treason in South Africa.

"Africans don't want financial support from foreign Governments in their quest for freedom," he added, because this may subject them to outside control.—Sapa-A.P.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY. 15TH MAY 1959

Sabra Dodges Real Issue

SABRA has every right to shout hallelujah whenever a Nationalist Cabinet Minister opens his mouth. But SABRA has no right to claim to be anything more than the intellectual wing of the Nationalist Party so long as its own attitude to the country's major problem—that of race oppression—remains almost indistinguishable from that of the ruling Party.

A case in point is the recent statement in which SABRA said some mealy-mouthed things about the exchange of diplomatic relations between South Africa and the independent States of the continent. In it, Dr, A. L. Geyer, the chairman of SABRA, argued that the Black peoples of Africa will have to accept the White South African nation as a permanent part of the population structure of Africa. For their part, the Whites would have to face the fact that their destiny is most closely interwoven with that of the rest of Africa.

The two arguments are worthy of very close attention. The first is a demand addressed to the African peoples to accept the White community as "a nation." entitled to a distinctive and exclusive place in the African sun. The second purports to be directed to the Whites, defining the things that they should do if they must survive in Africa. It does no more than merely exhort them to take note of certain facts, without reference to the demands which the African is making.

The emphasis is on the right of the White man on the one hand and on his having to change his attitude, almost at leisure, on the other. There is a dangerous streak of White supremacist thinking in all this which can hardly serve the end SABRA has in view. The White man has no right whatsoever to expect the peoples of Africa to recognise him as the possessor of what he acquired by force when the African was weak as long as he does not extend to the African in South Africa that liberty which he wants for himself. To ask for especial rights is to incite Africa to gang up against the White man.

What the situation calls for is recognition of the fact that the White man belongs to Africa and belonging here will mean sharing with the Africans that which is the wealth of the continent—namely, political and economic power, knowledge, liberty and the opportunities.

Thus, when Dr. Geyer talks of White men's rights without recognising those of four-fifths of the South African nation; when he talks of diplomatic relations while the Africans in the Union are still in bondage, he is in effect trying to solve the problem of race by avoiding its central aspect.

Comment On Men And Events

Mr. Sobukwe's Opportunity

By JORDAN K. NGUBANE

MR. R. M. SOBUKWE, the president of the Pan-African Congress is coming down to Natal over the week-end where he will address public meetings both in Durban and Pietermaritzburg. According to his followers in the province the main purpose of his visit is to clarify the Pan-Africanist Congress's attitude to the relations between the races.

In hastening to do this, so shortly after the Orlando conference, Mr. Sobukwe has demonstrated a statesmanlike readiness to face ugly realities. It requires great courage to do that sort of thing in South Africa. Whether he will display the same amount of courage when he is called upon to reconcile the conflict between the Pan-Africanist claim that it is completely non-racial with the wholly racial practice of excluding from membership people with a White skin, remains to be seen.

His choice of Natal as the province where to make his policy statement on the race question as seen by his organisation is wise also because it is in Natal that the problems of relations between one racial group and the others are most acute. It follows therefore that it should be in this province that there should be the greatest clamour for the definition of PAC policy.

Difficult

Up to now, it has been extremely difficult to understand precisely what the Pan-Africanists mean when they say they are non-racial. They have claimed that they accept the Accra conference's definition of the term African. That gathering rejected its racial connotations and to emphasise the new meaning, use was made of the phrase "Negro African" to describe the native of Africa. African thus came to a politico-cultural meaning. The Asian and the European who accepted membership of the new community of African peoples and who identified himself with the trend of thought on the continent were, by the Accra definition, also Africans.

Where this was accepted, most South Africans rightly expected that the PAC, which was loud and consistent in its condemnation of multi-racialism—to the point of forcing Mr. Luthuli of the ANC to borrow for public use more and more Africanist slogans—would take the next logical step and open its doors to all AFRICANS.

Instead we have seen undignified attempts to reconcile what are demonstrably irreconcilables; even contradictions. We have seen the non-racialists using such terms as "foreign minorities"—in this indicating clearly that they are not above the level of thinking along racial lines. We have seen Mr. Sobukwe very courageously extend a hand of comradeship to the oppressed Indians on conditions which no right-thinking Indian can fear. At the same time he has not told us precisely what he would do with the Indian who accepted Pan-Africanism and saw in it salvation for himself precisely in the way that a Negro African saw it.

Liberals

Some Pan-Africanists have the naive and nasty habit of referring contemptuously to the *Liberals as* though to groan "A-F-R-I-C-A!" were a supreme virtue which would solve the African community's problems overnight. Luckily for South Africa, Mr. Sobukwe has so far consistently risen above the emotionalism which fails to distinguish between friend and foe and which sees in any non African an enemy. But I realise that this wing of the Pan-Africanist Congress will raise deafening protests against opening membership to all who accept Pan-Africanism. If Mr. Sobukwe intends playing the role of the slick politician, he will allow himself to pander to these men who will drive South Africa straight to civil war. If, however, he really has a feasible solution to the race problem, he will realise that he cannot preach non-racialism and practice racialism when it suits him.

Against this background the real contribution of the Liberals to the cause of freedom is that that they are the only group which is facing very courageously the real implications of extending the area of liberty in South African national life. They realise that giving political power to the oppressed will ultimately mean that the African will rule. What is wrong with that in democracy, they ask? From this they proceed to lay solid foundations for

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

a common society where the worth of a man will not be assessed according to race, but according to ability. In this respect, they are truly non racial. To sneer at their attempts in this regard is to show a lack of the sense of realism which could prove catastrophic for the PAC.

The Liberals are not the enemies of the PAC. They were the only other political group which had the good sense to send representatives to Accra. They stand for a non-racial democracy and discerning Pan-Africanists will need to see in this common goal an area of agreement which should indicate the precise point where Pan-Africanist and Liberal goals are identical.

Another Problem

There is another problem which Mr. Sobukwe will do well to start considering with all possible seriousness This is the issue of African unity. At the moment the African community is sharply split into two groups over the question of co operation with the non-Africans.

I should make it clear that the Pan-Africanists do not give me the impression that they object to co-operation as such. They would be very unrealistic to do this. What they dislike intensely is the form of co-operation; they do not want to be used as cat's-paws to haul out the chestnuts for the European or the Indian; they do not want to see anybody gang-up against the African, as is the; case in the Congress Movement.

I should like to believe that Mr. Sobukwe himself realises that the PAC by itself will not free the African people—no matter how enthusiastic its members are at the moment. I do not need to give my reasons here. Freedom cannot come to us as long as the ANC and Mr. Lutbuli pull one way while the PAC and Mr. Sobukwe pull another. What the times demand of these two leaders is statesmanship of the highest order; a realisation that now that the points of difference have been so clearly defined, efforts should be made to regroup on a principled basis.

The point raised here could be stretched to include giving thought to the attitude of the PAC to alliances which are not dominated by the communists—groups like the one which has just been formed in Johannesburg It would not do the Pan-Africanists any good to isolate themselves.

All these are very difficult issues. Mr. Sobukwe has chosen to face them and to the extent that he does, he will indicate whether or not Pan-Africanism is the answer to our problems.

Sekou Toure Says Marxism "Not An End"

(Continued from front page)

ground shows up repeatedly through his speeches but with off-beat variations. "We have adopted Marxism," Toure once said, "to the extent that it was valid for Africa. We have not wished to take this science as an end in itself." He rejects the principle of class struggle as "a principle absolutely contrary to the needs of African evolution."

As he sees it, there is no class problem among Africans: "All African social strata have a common, indivisible interest in the development of Africa." And Toure's political party (the PDG) refuse salso to be the "organic prolongation of any metropolitan party whatsoever"—an apparent slap at the Communists Toure holds that the struggle in Africa is primarily an anti colonial struggle.

Unquestionably there is an influential pro-Communist faction in Toure's government, but it seems to be out-weighed, for the present, by a larger group of officials with neutralist orientations. Some observers believe that a showdown between these two camps is probable in time and that Toure, who is in the middle, will go along with the winning faction. It was the pro-Communist group that engineered the barter agreements with four Communist bloc countries. Visiting East European delegations were received here with lfulsome hospitality.

Where there is no doubt about Toure's popularity and political skill his administrative abilities are yet to be fully tested. He has still a lot to learn about the practical side of government Many government appointments, for example, are made on a basis of political loyalty rather than ability. Despite its rich potential Guinea is a poor country with frustrating financial problems. The Toure government inherited from the French an adversely unbalanced foreign trade and a national budget that would have been heavily in the red but for subsidies and contributions from metropolitan France. With independence, the subsidies dried up and the government is trying to find money to fill the gap through indirect taxation. It's a tough job for the twenty-nine old Finance Minister, Drame Alioune. To be sure, Guinea has received a loan from Ghana, but that will be used for capital construction only, and additional foreign credits from other sources—East or West—may be necessary.

President Toure preaches austerity both to his government and his people. He makes frequent upcountry tours, trying to stimulate the people to work harder and produce more. Through his party organization, which reaches into the remotest villages, he is getting the African country folk interested in community work projects carried out with voluntary labour. In his talks he plays the role of a kind of great black father, mixing paternal affection with sterness. His government gives the impression of being a one-man show, but Toure never announces an important decision without first consulting the politbureau of his party.

Toure can be hard. A recent Presidential decree, for instance, provided the death penalty for robberies committed at night and for homicides resulting from reckless driving or drunkenness. Discussing this edict in a radio address, the President made the following startling pronouncements:

"This measure must be related to the revolutionary concept of our party, which is that everything is only a means to serve the people, that nothing can be justified except with relation to the people's interests. Therefore, if the people's interest were to require that 1,000 to 2,000 persons should be killed, we would do it without hesitation in order to permit the mases to live in happiness, honour and dignity. I therefore wish to make clear that the first person who kills another through excessive speed or while intoxicated will be executed before everybody and will serve as an example to all.

Climb to a high-ranking £2000 a year executive position under the expert guidance of the School of Accountancy, in Secretaryship, Costing, Accounting, Building Societies, Municipal Services, and Banking. Write to the School of Accountancy, backed by 50 years successful educational service, for their free book "The Direct Way to Success", P.O. Box 4592, (Z), Johannesburg, and at 8th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P. O. Box 1865, Durban, Phone 24068.

B·I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 31st May. Sails 6th June
S. S. Karanja due 30th June. Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third "	"	"	"	£31—10—0

	Ordinary	Special
Non-Vegetarian	£4—13—0	£10—18—0
Vegetarian	£4—4—0	£9—15—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Aim To Delay Group Areas Pillage

(From Our Own Correspondent)

THE Sponsors Committee—which called the mammoth protest meeting in Durban on June 26th last year to raise the voices of ordinary, law-abiding people against the legalised pillage of non-white owned homes and properties by the Group Areas proclamations of the same month—is to arrange and support the attempts of some affected persons to test the validity of the proclamations in the Supreme Court.

This was announced in Durban this week by a spokesman for the Committee, which is representative of all shades of Indian opinion. This Committee is supported by almost all Africans as well as a large number of Europeans. It is learnt that an eminent senior counsel of the Natal Bar has given opinion to the effect that the Court may find some of the proclamations to be invalid. If the application is successful, the Government will have to arrange fresh hearings and to make completely new proclamations.

Those Immediately Affected

It is believed that the application will be made by one or more of those persons owning or occupying properties in areas zoned for immediate White occupation. Indians living in Block AL i.e. the Cowey Road area, who are immediately affected. Cato Manor is zoned for future White ownership, which means that the 40,000 Indians living there are not to be thrown out immediately. No properties in that area may however be sold or in any way disposed of except to a member of the White Group.

One deduction from the decision of the Sponsors' Committee is that no immediate mass action of defiance of the Group Areas Act is planned. The aim would appear to be rather to gain time. It may take up twelve months for the Supreme Court to dispose of a hearing, probably longer. Should the Government be faced with an adverse decision, it may quite well rush things through—with typical disregard for civilised conduct—its tame Parliament and produce legislation validating what might otherwise be illegal acts. Should however the applicants lose the application, they could buy more time by appealing further. Should the matter finally go to the Appellate Division, it may take between two and three years before the matter is finally disposed of one way or the other. Court action will be extremely expensive and it can reasonably be anticipated that the Committee will call upon the public to bear the costs. There can equally be little doubt that the community will adequately answer such a call if made.

Should the Courts eventually find in favour of the Government, direct action to resist the projected robbery might conceivably be instituted. It is not known whether the Sponsors' Committee has made any plans in this direction. If it has, it is quite understandably keeping such discussions to itself. Meanwhile the general attitude of affected persons is to use every possible means available to delay the implementations of the Act, in the belief that an evil thwarted, even if temporarily, is an evil resisted.

Dr. Radhakrishnan Not Invited

NO invitation was issued to Dr. S. Radhakrishnan, Vice-President of the Indian Government, to attend next year the observance of the centenary of the arrival of Indians in South Africa, says a statement issued by the chairman of the Natal Indian Centenary Committee, Mr. J. N. Singh.

The statement says that in case there has been any misunderstanding arising from the statement issued by Mr. P. R. Pather, the Natal Indian Centenary Committee wished it to be known that it had not considered issuing invitations to any person outside the Union to attend the observance of the centenary of the arrival of Indians in South Africa. Therefore no invitation was issued to Dr. S. Radhakrishnan, Vice-President of the Indian Government to attend the celebrations.

At a meeting of the Centenary Committee last week, the statement says, Mr. P. R. Pather said that he had, in his personal capacity, discussed the centenary observance with Dr. Radhakrishnan, but he did not issue any invitation to Dr. Radhakrishnan to attend the observance next year.

Indians Guilty Of Racial Discrimination

(From Our Own Correspondent)

FOR the past two decades at least, Indians have been foremost, quite rightly, among those who have protested against the racial discrimination practised not only by Government and local authorities but also by most White-owned business houses.

One of the charges made against the Indian community before the Van den Heever Commission inquiring into the causes of the 1949 riots was that while Indians sought equality with Europeans, they practised racial discrimination against Africans. Africans resented that, declared witnesses before the Commission, and that was one of the many factors responsible for deterioration in Afro-Indian relations at the time.

Since then, conditions as well as attitudes have altered considerably. Partly as a result of an awakening social and political consciousness among educated Indians, and partly in consequence of the splendid record of inter-racial co-operation practised at the higher levels by the officials of the Natal Indian Congress, Indians have dropped some of their more stupid attitudes which denoted racial prejudice.

The Nationalist Government too has helped this healthy trend, by demonstrating to Indians time and again that unless they shed their own prejudices—and fast—Indians will be playing right into the Nationalist policy of divide and rule. Furthermore following developments in other parts of Africa and the advice of leaders of the Indian Government such as Nehru and Rajendra Prasad, Indians have come increasingly to realise that their future in South Africa lies not in the hands of the ruling white minority but in that of the Africans. There is an awareness abroad that within the next twenty years, Africans will wield political power and that it is they who will control the destiny of the country.

Like Anglo-Indians

The position of Indians in South Africa of the present day is not dissimilar to that of the Eurasians (Coloureds) in India who in the '20's were told quite distinctly that if they regarded India as their home they must stop playing second-rate top dogs. The Eurasians took heed and today form an integral part of Indian society, many of them holding high positions in Government and commerce and industry.

In many facets of life however, racial discrimination against Africans is still practised by Indian-owned business. The chief example of this, which is most resented by educated Africans, is the segregation imposed by owner of Indian cinemas. Africans who pay the same prices for admission, are relegated to separate seats. In one cinema, part of the Kajee-Moosa chain, certain selected Africans are permitted to sit where they please but racial segregation is nevertheless practised. Some Indian-owned restaurants, which admit Whites, refuse to admit Africans. Their plea that their licences are restricted by the City Council is not believed by many. Indians then, still have to wipe out may practices if they want to avoid the charge of hypocrisy.

Latest Wholesale Prices
AGARBATTI

EX-INDIA:
No. 444 at 8/9; Chameli 10/9 oz.; Vasanti 4 tola 40/-; 2 tolas 16/6; 1 tola 8/9; Soogandh Rani at 4/9; Night Queen 4/9 oz.; Krishna Darbar at 4/9 oz.

EX-PAKISTAN:
No. 444 at 6/6; Jahangir at 15/6; No. 10 at 15/6; Rose at 20/-; Mysore 4 tola 30/- 3 tola 20/- oz.; Darbar at 30/-; Gateway tola at 84/- 3tola 44/- oz.

CARONBOARDS

Genuine India made of the highest quality, well polished with rubber cushion or without at £6—10—0 each. Complete with Rules.

HOOSENSONS

116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Accra On Tongues Of Millions In Africa

ACCRA, Ghana.

ACCRA is a name with a magic ring for millions of African Negroes south of the Equator.

Wherever Africans meet to talk politics—in Johannesburg, Salisbury, Blantyre or Leopoldville...they talk of Accra. There are no "For Whites Only" signs here.

Accra is a laughing, boisterous, life-loving community of 220,000. Part of it looks like Johannesburg's Alexandra Township slums, where more than 1,000,000 black human beings live in a square mile of space.

Chickens scratch in the dirt in the streets of the Jamestown and Makola areas. There are open sewers; naked children romp about among debris.

But Jamestown and Makola are the past. History, tribal wars, the clave trade and the British conspired to form these disreputable enclaves. Around them and spreading out among flamboyant frangipani tree are broad new avenues, modern building blocks and bungalows. Jamestown eventually will disappear.

The new avenue named after Prime Minister Nkrumah has bright new stores and office buildings, and also strenches of shacks and 19th-century, tin-roofed shops; A new drive along the Atlantic coastline is being planned, starting near Prime Minister Nkrumah's gleaming white castle, Christiansborg, formerly the home of the British governors.

Cocoa Ships In Harbour

Out in the harbour, where once the clave traders loaded cargoes of human beings, the cocoa ships now stand. Hundreds of Ghanians make their living by rowing the life blood of the country—cocoa beans—out to the waiting freighters.

Other exports are gold, diamonds, manganese and timber.

Accra is the permanent seat of the All-African People's Conference, a collection of non-governmental, political and near political organizations from all over the continent which meet here annully to demand freedom for the black man.

On the edge of the city is a three-story building housing radio Ghana. Prime Minister Nkrumah plans to make it a becon for the rest of Africa, a $3 million instrument to broadcast Ghana's message in many languages.

Poor Have Vitality

Anyone travelling up Africa from Cape Town notes immediately the change of atmosphere in Accra. The poverty is depressing, but the vitality and the smiling good nature of the victims take away some of the curse.

The white man is more an oddity than an object of scorn and hatred here. There are only a few thousand former British civil servants, businessmen and diplomats.

There is no segregation. The many dance floors are covered with whites and blacks, dancing together and with each other.
—"Evening Star."

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujerati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly suppplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. — Phone: 25628.

Objections To West Indian Tour Of South Africa

(From Our Own Correspondent)

DR. P. SUBBAROYAN, Member of Parliament, and a former President of the Board of Control for Cricket in India and the President of the All-India Council of Sports in a statement in New Delhi recently said that he was "really sorry" that in spite of the appeals made by the various non-white organisations in South Africa the projected tour of a West Indian cricket team led by Frank Worrell, preparations for the tour was going on.

Dr. Subbroyan said: "Neither Mr. Frank Worrell nor the South African Board of Control for Cricket should forget that the principle of colour bar is involved in this. The projected side is only to play against the non-whites when they are in South Africa."

"Though the South African Government have issued visas for this purpose they have made it a condition that the team should play against non-whites only and it observes all the rules with regard to travel and hotel accommodation, which means that they cannot travel in first class in railways and cannot put up in hotels reserved for whites which shows how the South African Government treat the coloured people and how the policy of apartheid is applied even in sports."

"Under these humiliating conditions, I am surprised that Mr. Worrell is going on with his proposed tour."

Dr. Subbroyan said that opinion even amongst the white sportsmen was definitely against colour bars, To cite an instance, Mr. Richie Benuad, the Australian Cricket Captain, had issued a statement saying that this tour should not be proceeded with: "I do hope that Mr. Worrell and the South African Board of Control for Cricket (non-whites) would consider the implications of this and in accord with the opinion among the non-white players of South Africa would cancel this tour as a grave matter of principle is involved in this.

I hope the Indian Board of Control for Cricket would write to their opposite number in the West Indies to cancel this tour and the sportnmen all over the world will not countenance this colour bar in sports.',

India Gave Asylum To Tibetans

The following are excerpts from a statement on Tibet in Parliament by Prime Minister Jawaharlal Nehru:

IN the course of the last few days, reports have reached us that a considerable numbers of Tibetants numbering some thousands have recently crossed into the Kameng frontier division of the North East Fontier Agency and some hundreds have also entered territory of Bhutan.

They sought asylum and we have agreed to this. Such of them as carried arms were disarmed.

Temporary arrangements are being made in a camp for their maintenance until they can be dispersed in accordance with their wishes and necessities governing such cases.

We could not leave these refugees to their own resources. Apart from the humanitarian considerations involved there was also the law and order problem to be considered.

Duress Is Denied

There is the charge of our keeping the Dalai Lama under duress. The Chinese authorities should surely know how we function in this country and what our laws and constitution are.

It is open to the Dalai Lama at any time to go back to Tibet or wherever he wants to.

As the Panchen Lama has made himself responsible specially for some strange statements, I have stated that we would welcome him to come to India and meet the Dalai Lama himself.

Should he choose to do so, every courtesy will be extended to him. I have further said the Chinese Ambassador or any other emissary of the Chinese Government can come to India for this purpose and meet the Dalai Lama.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent.)

3rd May, 1959

India Seeks Restitution For Lost Canberra

A STRONGLY-WORDED protest against the wanton and deliberate shooting down of an I.A.F. Canberra, and demanding adequate compensation for the loss of an aircraft as well as the physical and mental injuries caused to its crew, was made to the Pakistani Government by the Government of India.

The present protest, which is a follow-up of the oral remonstrances already made; is considered to have drawn Karachi's attention to the repeated violations of Indian air space from time to time which have caused concern in the public mind in this country.

Political observers in New Delhi have observed the weak defence offered by Pakistan and its contradictory statements relating to the alleged statements by the pilot and navigator of the Canberra. The Indian crew have completely disowned the signatures on the purported documents, photostats of which were published in the Pakistani press. Such copies, it has been noted, were not made available to Indian correspondents in Karachi.

Pakistan's self-contradictory statements, it has been pointed out made it abundantly clear that the unarmed Indian Canberra was shot down without any warning, and wilfully destroyed by a Pakistani Air Force Sabre Jet on April 10. To conceal the guilt attempts were made to mislead world opinion in an effort to justify the wanton destruction of an aircraft belonging to a friendly Commonwealth country.

India, it is learnt, has totally rejected the Pakistani version of the incident, and also the statements purported to have been made by the crew of the Indian plane.

Pakistan Claims Money From India

Pakistan claimed Rs. 180 crores as "immediately due" to it from India on various accounts which it said India had been witholding "for no valid reason."

An official spokesman made this assertion in answer to Mr. Morarji Desai's statement in the Rajya Sabha earlier this week that Pakistan had not paid anything thus far out of Rs. 300 crores its share of public debts under the partition agreement.

The figure mentioned by the Indian Finance Minister had no basis at all, the spokesman said. The amount of Karachi's share of the partition debt had not yet been worked out. The question of starting payment of the debt would arise only after this amount had been determined first, he explained.

The spokesman went on to point out that whereas under the partition arrangements Pakistan was to pay its debt to India in annual instalments over a 50-year period, payments amounting to about Rs. 180 crores were presently owed by India.

Unless these payments were cleared by India first, he stressed Pakistan could not reasonably be expected to start payment of its debt to India even on a provisional basis.

Diamonds Seized At Bombay Airport

The Bombay Customs authorities at Santa Cruz Airport in Bombay are reported to have seized a large amount of foreign currency and costly diamonds from a passenger who was about to board an Air-India International plane for Geneva.

The authorities are stated to have detained the passenger, Mr. Ismail Kanga, honorary Consul for Ethiopia for interrogation, after searching his baggage on suspicion.

Following the seizure of the currency and precious stones, the value of which was not disclosed by the Customs, the raided a city jewellery firm. The Customs were reluctant to disclose details of this seizure and the subsequent raid.

Top officials of the Union Government's Directorate of Revenue Intelligence and Senior Customs Officers are investigating the case.

Gandhi Memorial Lecture In U.S.

The former U.S. Ambassador to India, Mr. Chester Bowles, will inaugurate the Gandhi Memorial Lectures next Tuesday evening when he speaks on the subject "What America can learn from Gandhi."

To be held on the campus of Howard University, the lectures are being made possible from a grant by the Taraknath Das Foundation of New York. The lectures are expected to be given annually.

Prime Minister Mr. Nehru said in Patna that there was no doubt in his mind that India was on the road to progress.

He told a gathering of about one lakh at the Gandhi Maidan at Patna that "the wheels of the vehicles of progress are moving ahead and that movement won't stop. We shall continue our onward journey.

Mr. Nehru deplored the recent communal disturbances in North Bihar and said these were signs of barbarism and gross ignorance. "We must fight the evil of communalism if we want to progress," he said.

Mr. Nehru said that recently there were incidents of a similar nature in Bhopal and Uttar Pradesh. He felt a "sense of darkness" creeping upon him when he received such reports.

"I do not fear an external enemy, but when I find weakness within myself I have to seriously think how to overcome it," he said.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyasa	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhiman	3 "	24/9
Janam-Janam Ki-Fere	5 "	41/3
Johny Walker	3 "	24/9
Ayodyapati	5 "	41/3
INDIA PRESS RECORDS		
Tulsidas	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaku	4 "	40/-
Bahaar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Babul: Barsat and Badal		30/-

—o—

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Grey Street,

DURBAN.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order, only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Next Step In Nyasaland

(Continued from front page)

made by the British and the Federal Governments on April 26, 1957, in which it was declared that "they are opposed to any proposal either for the amalgamation into a unitary state of the territories now comprising the Federation or for the accession of any of these territories from the Federation." But circumstances may so change as to force a reconsideration of this policy in respect of Nyasaland. It is possible that the Federal Government would refuse to countenance any such change, but not at all certain; many of the Rhodesian leaders were not at all keen to have Nyasaland in at the start, and a good many people (though mainly members of the Dominion party) are openly in favour of discarding a territory which they think a political liability.

For various reasons, to be mentioned later, it would be a great pity if Nyasaland went out, particularly at this time, when the serious underlying issues are clouded by excitement, and when Nyasalanders themselves still have so little voice in the determination of their future. What I think the two "parent" Governments, if one may so call them, might consider is that Nyasaland should remain in the Federation now, but with a right to opt out of it at some specified time in the future, say within ten years, when political power within Nyasaland should have passed into African hands; so that the decision would be made by Nyasalanders with experience enough in government to be able to assess the pros and cons of separation fully. This surely is how such a decision ought to be made.

Several objections will be made to this suggestion. One is that the uncertainty of the future will be unsettle people in Nyasaland; but they are not particularly settled now A soldier objection is that Nyasaland's credit as a borrower, now sheltered by the Federal umbrella, would be impaired if an eventual withdrawal from the Federation had to be reckoned with. This is true, and would have an important bearing if there was a question of going on with any major project like the Shire hydro-electric scheme. It might be necessary for the British Government to underwrite any liabilities incurred on Nyasaland's behalf. A third objection is that, if Nyasaland had a right to opt out, Northern Rhodesia would claim the same. Why not? Lord Malvern once said that the African would have to "work his passage" in the Federation; why should not the Federation itself work its passage by giving satisfaction to its constituent parts?

Disadvantages

There is a good case for making it possible for Nyasaland to leave the Federation, not that it is desirable that she should do so, but because the knowledge that such a choice is possible and legitimate is likely to assuage the urgency of the immediate demand for it, until such time as the real disadvantages of secession can be better appreciated. These can only be briefly stated here. First, without doubt Nyasaland is economically much stronger as a member of the Federation than on her own, A land locked State with less than three million people and no major industries would have some difficulty in maintaining itself, let alone making headway. What Nyasaland owes to the Federation in this respect was described in a previous article.

Secondly, an important part of Nyasaland's revenue comes the employment of Nyasalanders in Southern Rhodesia and to a much smaller extent in Northern Rhodesia. As the Africans of Southern Rhodesia come more into the labour market, which they are beginning to do, there will probably be a shrinking of the demand for workers from other countries. At present Nyasalanders have the advantage of being recognised as fellow-citizens, whereas their principal rivals in the labour market, coming from Portuguese East Africa, are clearly foreigners.

This advantage is not yet, but might become, an important one. A third reason looks the other way. One had always hoped that the influence of organised African opinion in Nyasaland would be a powerful factor in improving the conditions of life for Africans in other parts of the Federation: One would regret to relinquish this hope.

The idea of a deferred decision by Nyasaland presupposes the building up of a representative Nyasaland Government. There is no major difficulty here, except that of timing, over which Congress stumbled. Dr. Banda has been insisting on a a clear African majority—32 out of 40 on the Legislative Council —at once, there are now five out of 23, with permanent officials forming a clear majority. If his objective had been approached by stages—with, as a first step, African members forming the largest group on the Legislative Council, with two or three members in the Executive Council, and moving on to the majority on the next revision—a relatively smooth path could have been expected, and the first proper African Government would have had some useful experience of administrative responsibility to build on.

Reconciliation

One comes round again to the thought of a reconciliation between Government and Congress, It may seem a strange thing to look forward to. Can the leaders of Congress hold out their hands to those whom they believe to have impressoned them unjustly and to have caused the death of friends who sought to rescue them from arrest? Can the leaders of the Government hold out their hands to men whom they believe to have considered murdering them? It could hardly be hoped for, if Commonwealth history did not furnish precedents. However much at odds they are today, the two need each other: Congress, if ever it forms the core of an African Government in Nyasaland, will need the steady guidance and expertise of the Civil Service who constitute the Government today; the Government equally needs the popular zeal and energy which Congress seems to be able to arouse, and no one has yet aroused, in order to lift the country out of its long sluggish habit of life.

Bitter feelings on both sides will not be overcome easily. To be overcome at all they need two things mainly—a change in the situation from which they arose and the good offices of mutual friends. Some changes leading to a new situation have been suggested here. The mutual friends may be found in the missions which, while in no way implicated in any unlawful or tumultuous conduct, have retained in a large degree their regard for, and the respect of, Africans now lying under the shadow of the law. Livingstonia's example of fearlessness, comradeship, and faith has been mentioned. These were small events in a distant corner of the country, but they may prove Nyasaland's grain of mustard seed.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, 'Phone 33-1654

Just Arrived

Famous Religious Gujerati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valimik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujerati Explained		5	6
Gita Paoh Ratana Bashan		10	6
Manikanata		19	6
New Cooking Book Paak Vigan Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambina Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bushan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vivush Vani	1	5	6
Bagath Jalarun, na Khatta	2	15	0
Jalarun na Amar Path Khatta	1	7	6

Gujerati Teacher, Gujerati Letter Writer 10/6 each

Daily Prayer Book, Sal Suwar, Adike, Maasha Khatta. Parsothan Mass na Khatta, Shri Sataya Narian Khatta, Jalaram Bapu Khatta Arthie Sangru, and many other Song Books at 2/6 each.

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524,

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Japan Rebuffs USSR

JAPAN in effect rejected last week the latest demand by the Soviet Union that it abandon its western ties and adopt a policy of neutrality.

The Prime Minister Mr. Nobusuke Kishi, and the Foreign Minister, Mr. Aiichiro Fujiyama stated that Japan's security pact with America must be revised and reaffirmed to safeguard Japan's security.

This is an indirect rejection of the note the Soviet Minister, Mr. Serquei P. Suzdalev delivered to the Foreign Ministry saying Japan can safeguard its future only by being neutral.

Formal Reply

Both Mr. Kishi and Mr. Fujiyama spoke at a conference of Japan's 46 prefectural (State) Governors. Mr. Fujiyama also earlier briefed Japan's Cabinet on the Russian note. Afterward he told reporters he would make a formal reply before leaving for Saigon on May 12.

The Japan-U.S. security treaty is Japan's basic link with the Western alliance. Japan feels it has unequal provisions and should be brought up to date since it was negotiated during United States occupation days.

Mr. Fujiyama told the Governors the new pact should run for 10 years and provide for prior consultation on weapons America brings into Japan and one deploying U.S. forces from Japan to other areas in Asia.

Regrettable

Mr. Kishi said the present Japan-Communist China trade deadlock was regrettable and he hoped commerce could be resumed with full regard for the differences in their two political systems. China has been demanding diplomatic recognition as the price for resuming trade.

Opposition Leader's Comments On Tibet

WASHINGTON, Monday.

THE Opposition leader in the Indian Parliament, Mr. Asoka Mehta, said today that Communist China's suppression of the Tibetan revolt would not change India's "policy of freindly relations with all countries."

But Mr. Mehta added that the Dalai Lama, the deposed ruler of Tibet had the right to remain in India and work for the independence of his country.

Mr. Mehta heads the small group of Socialist democrats in Parliament. He made his comments on Tibet in a radio interview last night.

"Naturally, we are somewhat concerned about the developments in Tibet and more so about the attitude the Government and the Press and other organs of public opinion in China have been adopting towards our country," he added.

"But I believe that the policy of friendliness towards all countries and not getting entangled with any kind of alliances is one which we are likely to pursue."

Mr. Mehta said, however, that he did believe in closer relations with the other nations in South Central Asia—Pakistan, Nepal, Ceylon and Amritsar.

When asked if this meant that he advocated an alliance against Communist China, the Socialist leader replyed: "Our whole thinking is positive and not negative. We do not want to have co-operation amongst our neighbouring countries to be directed against anybody else."

He added that such an alliance would not have military aspects "as far as India is concerned."—Sapa A.P.

Dalai Lama Expects To Return Home

The Dalai Lama expects eventually to return to Tibet to work for the preservation of the Buddhist religion, said five-man Ceylonese Buddhist delegation, which recently visited him.

The Ceylonese delegation conferred with the Dalai Lama in Massoorie on May 2.

They said the Dalai Lama expressed "profound grief over the damage to the Buddhist faith in Tibet and the suffering of his people."

They said the Dalai's faith in the "everlasting efficiency of the Buddhist cotrine made him believe he would eventually return to Tibet for the preservation of the religion'—Sapa-A.P.

India Condemns Racial Education

AT the United Nations, the Indian Delegate, Mr. C. S. Jha, has criticised the organisation of education along racial lines in certain African territories. He said that racial discrimination in education can only perpetuate racial division and thereby aggravate strife.

Mr. Jha, who was speaking in the U.N. Committee of Information from Non-Self-Governing Territories said that history had proved that no one race was nearer to God than any other and that no race as a whole was superior or inferior to another. And yet in the Congo, in the Central African Federation, in Kenya, in Uganda and in numerous other African territories education continued to be organised on racial lines.

He stressed the important mutual link between education and political responsibility saying that more and better education meant better base for political advancement towards self-goverment. Mr. Jha said it was one of the greatest tragedies of our time that Angola and Mozambique and a few smaller Portuguese territories which were non-self-governing in every sense were not so regarded by Portugal and her "like-minded friends." In spite of all the legalism, the myth of such territories forming part of the metropolitan country could obscure the real fact of their being no different from a Colony.

Correction

IT was reported in our issue of May 8th that Mrs. Radhie Singh was "assisting with the organisation of the Durban shows" of King Kong, the jazz opera currently playing in the Durban City Hall. This report was incorrect. Mrs. Singh is not in any way connected with the presentation of "King Kong". She attended merely as a paying patron interested in the musical.

Mrs. Singh wishes it to be known that she thoroughly disapproves of the reported attempt by the City Hall authorities to impose segregation by the back door. Her only interest is, in common with other right minded people, to expose these attempts and to fight segregation.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	6	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIA NEWS

(From Our Own Correspondent)

Communist Misrule In Kerala

The Kerala Pradesh Congress had pledged to support the agitation against the Communist misrule in the State.

On its part, it has decided to frame a "charge-sheet" on Communist misrule to form the basis of a continued agitation.

The Congress Executive Committee, in a resolution released after prolonged discussion, called upon Congress units in the state to develop a country-wide agitation.

Reds Face Serious Challenge

Mr. M. N. Govindan Nair, M P, and Secretary of the Communist Party in Kerala, admitted that the State Government was facing one of the most serious challenges to its existence from the Opposition parties.

He expressed the hope that the party would survive the threat of democratic mobilisation of public opinion and would emerge 'victorious and stronger.'

Mr. Nair said that the threat this time came from communal and reactionary forces and strangely enough leading Congressmen and Praja Socialists leaders were behind it.

The Communist leader, who was addressing a press conference in Delhi, said that the threatened mass agitation to oust the Communist government from power was a challenge by "reaction" to peaceful transformation of society through democratic methods

Faster Economic Development In India Necessary

President Eisenhower said that India should make faster economic progress in order to keep pace with its mounting needs. But, he said, this did not mean that the United States had the sole responsibility for providing the aid India needed to achieve that objective.

Mr. Eisenhower, when pressed as to whether he favoured "massive increase" in aid to India, replied that he would want to study the problem very very carefully.

He also said he quite understood Mr. Nehru's astonishment and apparent indignation over China's attacks against his country for giving shelter to the Dalai Lama.

Mr. Eisenhower noted that the Indian government had tried to pursue a peaceful policy towards its Chinese neighbour.

Greek Says India Passed Chinese Arms

NEW DELHI

PRINCE PETER of Greece was asked by the Indian Government to leave India because some of his activities were not considered desirable by the Government, Prime Minister Jawaharlal Nehru revealed recently.

A report in the "N.Y. Times" says the Prime Minister told the Council of States (Upper House) that Prince Peter, cousin of King Paul of Greece, had lived in the Indian-Tibetan border town of Kalimpong for a number of years.

Prince Peter alleged in Athens on March 29 that India had assisted the Chinese Communists in overrunning Tibet. The Athens newspaper 'Kathimerini' quoted him as having said:

"The Indian Government helped in the occupation of Tibet by Red China in 1950 by allowing transportation of ammunition and arms along the road from the Indian frontier to Lhasa."

He said India had assisted China for fear Tibet would fall under American or British influence.

Prince Peter, a cousin of the Duke of Edinburgh, is an anthropologist and ethnologist. In the Himalayas he studied racial groups.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1 31-51)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
FAMOUS PARSIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krishnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by; Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

No. 19—Vol. LVII.
FRIDAY,
15TH MAY, 1959
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

પુસ્તક ૫૭ મું—અંક ૧૯ | તા. ૧૫ મે, ૧૯૫૯. | છુટક નકલ પૈ. ૪

SOUTH AFRICAN LIBRARY

★

...માણસ જેટલે દરજ્જે હોશીયાર અને નીતિવાર હોય તેટલે દરજ્જે દોલતનું માપ વધ્યું. એટલે કે ખરી દોલત સોનુ રૂપુ નહી પણ માનવી માનવતાં છે.

—ગાંધીજી.

જીવન ધોરણ જેમ ગુણોનું ધોરણ પણ ઉંચ્ચુ લાવો

ઘર-ગૃહસ્થમાં માનવને પોતાના અને બાલબચ્ચાના તથા ઘરમાં રહેનારાઓની ચિંતા કરવી પડે છે. આટલાથી જ નથી સરતું. મિત્ર, પડોસી, અને સમાજની પણ ચિંતા કરવી પડે છે.

આમ બધી ચિંતાઓ માનવને કરવી જરૂરી છે. પણ જેમ ઘર બરાબર ચલાવવા ધનની આવશ્યકતા રહે છે તેમ બલ્કે તેનાથી પણ વધારે આવશ્યકતા ગુણોનું સંપાદન કરવાની રહે છે. બધા ગુણોમાં સૌથી મોટો ગુણ કહ્યો છે. એ કહેવું કઠણ છે. કયારેક એક ગુણ જરૂરી હોય છે અને બીજા પ્રસંગોએ બીજો ગુણ જરૂરી જણાય છે. જેમ કોઇકને પુછવામાં આવે કે તમારે શું જોઈએ છીએ ત્યારે કયારેક કંઇક ખાવાનુ અને કયારેક પીવાનું માગે છે જેમ બીમારી વખતે દવાની અને શુશ્રુસાની જરૂર હોય છે પણ સારા હોઇએ ત્યારે દવા અને શુશ્રુસા નકકામી થઇ પડે છે. આમ ઘણી આવશ્યકતાઓ હોય છે. એમાં કંઇ મોટી અને કંઈ નાની એ કહી ન શકાય. પ્રેમ, સત્ય, અહીંસા એમાં સૌથી મોટો ગુણ કહ્યો એનો જવાબ આપી ન શકાય. ભીજા ભીજા સ્થળે બધાનીજ આવશ્યકતા: હોય છે. ગીતા અને ભાગવતમાં આ ગુણોની સુચી આપબામાં આવી છે. હું હમણા ભાગવત વાંચતો હતો, એમાં ભક્ત કેવો હોવો જોઇએ એના ગુણોની લાંબી નામાવલી આપવામાં આવી છે. હું પણ જયારે સમાજ માટે વિચારૂં છું ત્યારે કયારેક આ ગુણ આવશ્યક લાગે છે અને કયારેક બીજો.

પણ ખરૂં તો આજે સમાજ ઘણા ગુણોને ખોઇ બેઠો છે. આપણે અંતરખોજ કરી આપણામાં શું નથી એ જાણી લેવાની જરૂર છે. અને જે નથી તે જીવન ધોરણ ઉંચ્ચુ લાવવા મથીએ છીએ તેમ ગુણનું ધોરણ પણ ઉંચ્ચુ લાવવા મથવું જોઇએ. ગામ-ગામમાં લોકો રહે છે. પ્રત્યેક ઘરમાં પ્રેમની ભાવના વિકસીત થવી જોઇએ પણ આજે ગામમાં પચાસ ઘર હશે તો ત્યાં સો તાળાઓ ટંગાતા હશે. આટલો માનવ માનવ પર અવિશ્વાસ રહે છે.—વિનોબાજી.

આઝાદીના ફાળાની જરૂરીયાત

કેનીયાના નેતા મી. ટોમ મ્બોયા જેઓ હાલ અમેરીકામાં ફરી રહ્યા છે એમને એક ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે; "આફ્રિકા આઝાદ થશે કે કેમ એ સવાલ જ નથી. સવાલ એટલો જ છે કે "કયારે અને કેમ." અમે નિગ્રોના સહકારને આવકારીએ છીએ."

તેઓ નિગ્રો વિદ્યાર્થી જુથને સંબોધી રહ્યા હતાં. તેઓએ કહ્યું કે આફ્રિકાની આઝાદી માટે જે ફંડ ભેગું કરવામાં આવ્યું છે તેનો ઘણો ભાગ દેશદ્રોહના આરોપસર સાઉથ આફ્રિકામાં પકડાયલાઓનો બચાવ કરવા વાપરવામાં આવ્યો છે.

આફ્રિકા બહારથી આર્થીક મદદ આઝાદીની લડત માટે નથી માગતું કારણ કદાચ એ એક નવું બહારનું બંધન થઇ પડે.

સા. આ. આવતી પશ્ચીમ હીંદની ક્રીકેટ ટીમનો વિરોધ

ધારાસભાના એક સભ્ય અને હીંદના કંટ્રોલ ઓફ ક્રીકેટ બોર્ડના માજી પ્રમુખ તેમજ અખીલ હીંદ સ્પોર્ટ કાઉંસીલના પ્રમુખ ડો. પી. સુબ્રાયને એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે; "અમને સાઉથ આફ્રિકાની જુદી જુદી બીન-ગોરી સંસ્થાઓ તરફથી પશ્ચીમ હીંદની ક્રીકેટ ટીમ પ્રવાસે જવાની છે તે જો વિરોધ કરતાં નિવેદનો બહાર પાડયા આવ્યા છે. આથી હું પણ ઘણો દિલગીર છું.

વધુમાં ડો. સુબ્રાયને કહ્યું કે ટીમના નેતા મી. વોરેલે કે સાઉથ આફ્રિકન ક્રીકેટ બોર્ડ એ ભુલવું ન જોઈએ કે આ રંગભેદ પર રચાયલો જ પ્રવાસ છે. કારણ ફક્ત બીન-ગોરાઓ સાથે જ રમવાની છુટ આપવામાં આવી છે. પ્રવાસમાં પણ રંગભેદ રહેશે જ. અને ત્યાંના બીન-ગોરાઓ જ્યાં નથી જઈ શકતાં ત્યાં ત્યાં તેમનાથી પણ નંહીં જ જવાય. મને આશ્ચર્ય થાય છે કે આવા વાતાવરણમાં આ ટીમ લઇ જવાનું કેમ સાહસ કરાયું છે."

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે ગોરા ખેલાડીઓ પણ સ્પોર્ટમાં રંગભેદ નથી ઈચ્છતાં. ઓસ્ટ્રેલીયાના ક્રીકેટ કેપટન મી. રીચી બેન્યુડે આ સામે પોતાનો સખત વિરોધ નોંધાવ્યો છે. હું આશા રાખું છું કે સાઉથ આફ્રિકાની નોન-યુરોપીયન બોર્ડ અને મી. વોરેલ આ ઉપર પુરતો વિચાર કરશે. અને આ પ્રવાસ મુલત્વી રાખશે.

તિબેટ વિશે અશોક મહેતા

ભારતની ધારાસભાના સોશ્યલીસ્ટ પક્ષના નેતા શ્રી અશોક મહેતાએ વોશીંગટન ખાતે જણાવ્યું હતું કે, "હીંદની પરદેશ નીતિમાં તિબેટના આ બળવાથી કાંઇ જ ફેરફાર થવા નહીં પામે અને તે બીજા દેશો સાથે મૈત્રી ભર્યો સંબંધ રાખશે.

"પણ ડાલાઈ લામાને ત્યાં રહીં પોતાના દેશની આઝાદી માટે કામ કરવાની સ્વતંત્રતા અપાવવી જોઇએ.

"તિબેટની પરિસ્થિતિ તેમજ ચીનની પ્રજા તથા છાપા અને ત્યાંની સરકારની નીતિ અમને કુદરતી રીતે ચિંતા કરાવે છે. પણ છતાં મને આશા છે કે બધા દેશ સાથે મૈત્રી ભર્યો સંબંધ રાખવાની અમારી નીતિમાં કાંઈ જ ફરક આથી નહી પડે."

વધુમાં શ્રી મહેતાએ જણાવ્યું કે; "અમે દક્ષિણ અને મધ્ય

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૮૨)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ મે, ૧૯૫૯.

સાબ્રા સાચા સવાલ સામે આંખ બંધ કરે છે

જ્યાં સુધી આ દેશના ખાસ અને મુખ્ય સવાલો વિષે સાબ્રાની નીતિ સરકારને અનુસરતીજ રહેશે, ત્યાં સુધી આપણે એમજ માનવું જોઇશે કે સાબ્રા એ એક સ્વતંત્ર પક્ષ નથી; પણ નેશનાલીસ્ટ પક્ષનો જ એક ભાગ છે.

હાલમાં જ બનેલો એક દાખલો લઇએ. સાબ્રાએ, દક્ષિણ આફ્રિકા અને આફ્રિકાના બીજા સ્વતંત્ર રાજ્યો વચ્ચે એલચીઓની આપલે કરવાના સંબંધ બાંધવા વિષે એક બહુ જ અસ્પષ્ટ અને વિકૃત નિવેદન બહાર પાડયું છે. એમાં ડૉ. એ. એલ. ગેયર, કે જેઓ સાબ્રાના પ્રમુખ છે, એમને એવી ચર્ચા કરી છે કે "આફ્રિકાના કાળા લોકોએ ગોરા દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રજાને આફ્રિકાના દેશોમાં સ્વિકારવાજ જોઇશે. વળી ગોરાઓએ એ સ્વિકારવું જોઇશે કે એમનું ભાવી આફ્રિકા સાથે જોડાયેલું છે."

આ બે મુદ્દાઓ વિચાર માગી લે છે. પહેલામાં એવો ધ્વની જણાય છે કે આફ્રિકનોને હુકમ કરાયો છે કે ગોરી પ્રજાને એક રાષ્ટ્ર તરીકે સ્વિકારવી જોઇશે અને આફ્રિકામાં તેઓ ખાસ હકકો અને સ્થાનો દેશવાસી તરીકેના ધરાવશે. જ્યારે બીજામાં ગોરાઓને એમ કહેવામાં આવે છે કે જો આફ્રિકામાં એમને રહેવું હોય તો અમુક ચીજો એમને સ્વિકારવી જ જોઇશે. આ વસ્તુ ઉપર ફકત ગોરાઓનું જ ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે. પણ આફ્રિકનોની માંગણીઓ તરફ કોઇપણ જાતનું ધ્યાન નથી આપવામાં આવ્યું અને એ સવાલને ગળી જવામાં આવ્યો છે.

એટલે એમના કથન મુજબ અગત્યની વસ્તુઓ એ છે કે પ્રથમ ગોરાઓના હકોનું રક્ષણ અને પછી મરજીયાત ચોકકસ ફેરફાર. આવી વિચાર શ્રેણીમાં ગોરો શાહીવાદ ડોકયું કરતો અમને જણાય છે. જ્યાં સુધી દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓ આફ્રિકનોને સ્વતંત્રતા નહીં આપે ત્યા સુધી એમને કોઇપણ જાતનો હક નથી કે આફ્રિકાના લોકો એમને એ ભુમીના માલીક તરીકે સ્વિકારે કે જે ભુમી એમને બળજબરીથી આફ્રિકનો પાસેથી લીધી છે.

ખરી વાત સમજવાની છે, એ તો એ છે કે, ગોરાઓ પણ આફ્રિકાના છે અને તેથી આફ્રિકનો સાથે ભળી જઇ પોતાના હિસ્સાનું સુખ દુઃખ ભોગવવું જરૂરી છે. સાથે સાથે આર્થીક અને રાજકીય ક્ષેત્રોમાં અને સ્વતંત્રતા અને કેળવણીમાં પણ પોતાનો હિસ્સો આ ખંડને આપવો જોઇશે.

એટલે એક બાજુથી ડૉ. ગેયર, ગોરાઓના હકકોની વાતો કરે છે, અને બીજી બાજુથી દક્ષિણ આફ્રીકાના ઘણા ભાગના લોકોની અવગણના કરે છે. વળી તેઓ આફ્રિકા ખંડના સ્વતંત્ર દેશો સાથે એલચીનો સંબંધ બાંધવાની વાતો કરે છે અને યુનીયનના આફ્રિકનો ઉપર હજી પણ જુલમો ચાલુ જ છે આ એક બીજાથી વિલીન બીનાઓ સ્પષ્ટ કરે છે કે તેઓ, કોમી સવાલનો ઉકેલ મુખ્ય વસ્તુ સામે આંખ મીચીને કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ કાયદામાં આડખીલી

ગયે વરસે સ્પોનસરઝ કમીટીએ જુનની ૨૬મીએ એક મોટી વિરોધ સભા ભરી હતી જેમાં ગ્રુપ એરીયાઝના કાયદા સામે વિરોધ દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. આ કમીટી લોકોને મદદ કરવા માટે સ્થપાઇ છે કે જેમને આ કાયદાથી અન્યાય થાય છે અને જે લોકો આ કાયદાની સામે સુપ્રીમ કોર્ટમાં લડવાને તઇયાર છે.

આ કમીટીના એક સભ્યે હાલમાં જાહેર કર્યું છે કે, અમે લોકોને મદદ કરશું. આ કમીટીને લગભગ બધાજ આફ્રીકનોનો અને મોટા ભાગના ગોરાઓનો સાથ છે. એમ જાણવામાં આવ્યું છે કે ડરબનના એક આગળ પડતા વકીલનું કહેવું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝના જાહેરનામાંના અમુક ભાગો ગેર કાયદેસર ઠેરવી શકાશે. જો કોર્ટમાં આ વસ્તુ સિદ્ધ થઇ શકશે તો સરકારે નવુ જાહેર નામુ કાઢવું પડશે.

એમ માનવામાં આવે છે કે, જે લોકોની જમીન હાલ ગોરાઓ માટે જાહેર થઇ ગઇ છે. દાખલા તરીકે કાવી રોડના રહેવાસીઓ તથા કેટો મેનરમાં વસતા હીંદીઓ, એ લોકો આવો કેસ લડી શકશે.

સ્પોન્સરઝ કમીટી પાસેથી એટલું જાણવામાં આવ્યું છે કે, હાલમાં ગ્રુપ એરીયાઝ સામે મોટા પાયા ઉપર વિરોધ કરવાનું નકકી નથી કે મુખ્ય વસ્તુ અત્યારે વખત મેળવ છે. આથી જો કોર્ટમાં કેસ લઇ માં આવે તો ફેંસલો થતાં ઓછ ઓછા બાર મહીના નીકળી જાય. સરકારની વિરૂદ્ધ કોર્ટનો નિર્ણય તો સરકાર કદાચ ગેર કાયદેસર પ લેતા અચકાય. જો અરજી કર હારશે તો તેઓ અપીલ કરીને સમય મેળવી શકશે અને જો સ અપીલેટ ડીવીઝન સુધી પહોંચશે નિર્ણય કરતાં બે ત્રણ વરસ થઇ કોર્ટનો ખરચ ઘણો થશેજ. સંભવીત છે કે કમીટી જનતા પાસે ફ ની આશા રાખશે. અને આશા રા માં આવે છે કે, જનતા (મુજબ પોતાની બનતી મદદ આપ

જો અંતમાં સરકાર જીતી તો પછી આ કાયદા સામે સ(કરવાંનો વિચાર કરવામાં આ સ્પોનસરઝ કમીટીએ આ બારામાં ક નિર્ણય કર્યો છે કે નહીં, એ જ નથી આવ્યું. આ દરમીયાન જે કાયદાના શિકાર બન્યા છે, એમ ફરજ છે કે કાયદાને લાગુ પાડવામાં તેટલી આડખીલીઓ નાખીને કરવી અને એ રીતે ગ્રુપ એરીયા દુષ્ટ કાર્યમાં વિઘ્ન રૂપ બનવું.

કેપના વાંચકોને અપીલ

ઇન્ડીયન ઓપીનીયનના ગ્રાહકોને ઘણી અપીલો કરી અને અમને પોસ્ટથી લવાજમો વરસમાં એક વાર મોકલી આપવા જણાવ્યું. પણ એનો જવાબ માંડ અરધાથી પણ થોડા ઓછા ગ્રાહકો તરફથી અમને છેલ્લા ત્રણ વરસથી મળ્યો. ટ્રાંસવાલમાં કેટલાક મીત્રો અને અમારા આ સંસ્થાના ટ્રસ્ટી શ્રી ભીખાભાઈ મારતર અને કેટલીક બેનોએ ઉઘરાણી કરી ગ્રાહકો વધાર્યા અને અમને મદદ કરી અને કરતાં રહે છે. આજ સુધી કેપ તથા નાટાલ માટે એવી સગવડ કરી શકાઇ નહોતી.

શ્રી દેવાભાઇ ગોપાલ કે જેઓ ડરબનના વતની છે તેઓએ અમારી અપીલના જવાબમાં પોતાની સેવા સંસ્થામાં જોડાઇ આ સંસ્થાને અને પત્રને આપવા ઇચ્છા વ્યકત કરી છે. આથી તેઓ કેપ પ્રાંતની મુસાફરીએ નિકળ્યા છે. આશા છે આ પ્રાંતના ભાઇઓ એમને પોતાનો પૂર્ણ સહકાર આપી એમના કાર્યને સફળ કરશે.

તિબેટ વિશે અશોક મહેતા

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

એશીયા જેમ કે પાકીસ્તા નેપાલ, સીલોન અને અમૃત સાથે વધુ ગાઢો સંબંધ બાં વામાં માનીએ છીએ."

પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો આ "કોમ્યુનીસ્ટ ચીન સ દિવાલ ઉભી કરવાની ઇચ્છ પ્રેરીત છે?"

શ્રી મહેતાએ જવાબ આ કે; "અમારૂ બધુ જ વાસ્ત પર રચાયલુ છે, નકારાત્મક જ નથી. અમે અમારા પ એઓ સાથેનો સહકાર બીજા દે સામેના મોરચા તરીકે બાંધવા ઇચ્છતાં. આવો સં જ્યાં સુધી હીંદને લાગેવળગે ત્યાં સુધી લશ્કરી સંબંધ હોય. એમ હું કહી શકું"

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હીંદીઓમાં કોમી ભેદભાવ

આજ સુધી હીંદીઓએ સરકારના તથા ગોરાઓના કોમી ભેદભાવ સામે હમેશા વિરોધના પોકારો કર્યા છે.

૧૯૪૯ના હુલ્લડો પછી વાન ડન હીવર કમીશનની તપાસમાં એમ જણાયું હતુ કે, હીંદીઓ ગોરાઓ સાથે બળવા ઇચ્છતા હતાં, પણ આફ્રિકનો સાથે વર્તનમાં કોમીભેદભાવ રાખતાં હતાં. આ વસ્તુ આફ્રિકનોને પસંદ ન હતી, અને હીંદીઓ અને આફ્રિકનો વચ્ચે સંબંધ બગડવાનું આ પણ એક કારણ હતું.

ત્યાર પછી પરિસ્થિતિમાં ફેરફાર થયો છે. કદાચ સામાજીક અને રાજકીય જાગૃતીને લીધે હોય અને નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સભ્યોની આંતર કોમી નીતીને પરિણામે હોય પણ આજે ઘણા હીંદીઓએ ભેદભાવ દુર કર્યો છે.

નેશનાલીસ્ટ સરકારની નીતિને અંગે પણ આજે ઘણા હીંદીઓ સમજી ગયા છે કે જો તેઓ પોતાની વચ્ચે ભેદભાવ રાખશે, તો તેઓ સરકારને જ મદદ કરતાં બનશે. સાથે સાથે શ્રી નહેરૂ અને રાજેન્દ્રપ્રસાદે પરદેશમાં વસતા હીંદીઓને સલાહ આપી છે કે, આફ્રિકામાં વસવું હોય તો હીંદીઓએ આફ્રિકનો સાથે મૈત્રી બાંધવી જોઇએ. આ બધુ જોતા એમ મનાય છે કે આવતા વીસ વરસની અંદર આફ્રિકામાં આફ્રિકનોની સત્તા હશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓની સ્થિતિ હીંદના એન્ગલો ઇન્ડિયન્ઝ જેવી છે. ૧૯૨૦માં એન્ગલો ઇન્ડિયન્ઝને સાફ કહી દેવામાં આવ્યું હતું કે જો તેઓ હીંદને પોતાની માતૃભુમી ગણતા હોય તો ગોરાઓ તરીકે નહી પણ હીંદી તરીકે રહેવું જોઇએ. એન્ગલો ઇન્ડિયન્સના ધ્યાનમાં આ વાત આવી ગઇ અને આજે બીજા હીંદીઓની જેમ એ લોકો, હીંદમાં આગળ પડતો ભાગ લઇ રહ્યા છે.

આ બધુ છતાં ઘણા હીંદી વેપારીઓ હજુ આફ્રિકનો સાથે ભેદભાવનું વર્તન રાખે છે. અમે ખાસ ઇસારો અહીં એનો કરીએ છીએ કે, સીનેમાઓમાં આફ્રિકનોને જુદા બેસાડવામાં આવે છે. આ વસ્તુ આફ્રિકનોને ઘણીજ ખુંચે છે. હીંદી ટી-રૂમોમાં પણ આ વસ્તુ જણાઇ આવે છે. તેઓ ગોરાઓને છુટથી બધે બેસવા દે છે પણ આફ્રિકનો માટે કાં તો પ્રતિબંધ હોય છે યા જુદી બેઠકો. એ લોકો દાવો કરે છે કે સીટી કાઉન્સીલના લાઇસેન્સમાં આ પ્રતિબંધ રાખવાની સુચના છે. આ અમે માની નથી શકતાં. આથી જો હીંદીઓ પોતાને દંભી કહેવડાવવા નહીં માંગતા હોય તો, એમને આવા બધા ભેદભાવો દુર કરવા જ જોઇએ.

હું ફરી કલમ ઉઠાવું છું
(રખડુ)

વાંચકો અને તંત્રીશ્રી ઘણે ઘણે વખતે મેં મારી કલમ ફરી હાથમાં લીધી છે. ઘણા ઘણા કાળની હવા અને ઉજાસ વહી ગયા. આજે ફરી રખડવાનું શરૂ કર્યું. શું કરૂં ઘરમાં આવી થંડીમાં બેસુ છું તો મુઝાવું છું પત્ની, બાળકો, કાંઇને કાંઇ માગતાંજ રહે છે. અને એકદમ થંડો થઇ જવું છું. અને ઓફીસમાં જઇ બેસું છું તો ઘણોજ ગરમ થઇ જવું છું કારણ ટેબલ પર બીલો ખડકાયા હોય છે.

રેરતામાં હવા ખાતો મનને શાંત કરવા ચાલ્યો જતો હતો. ત્યાં મળ્યા એક જુના જોગી. "કેમ કયાં સ્વારી ઉપડી" અને પછી અમે બન્ને અહીં તહીંની વાતો કરતાં ચાલ્યા આગળ.

મીત્રે કહ્યું ભાઇ રખડુ આજ સાંજના લગ્ન છે તે ચાલો ત્યાં જઇ બેસીએ નહીં જઇએ તો ખોટું લાગશે. અને સ્વારી ઉપડી હોલ તરફ. લગ્ન શરૂ થયા હતાં કોલ: હોલ પાર વગરનો હતો. ગોર બાપા કાંઇ બોલતાં હતાં મારી સામે બે યુવતીઓ બેઠી હતી. એક યુવતીએ સવાલ કર્યો કે (ઇંગ્લીશમાં) તમારા લગ્નમાં જે વિધીઓ કરાવાય છે તેનો શું અર્થ છે? યુવતી ખ્રિસ્તી હતી. તેના લગ્ન થએલા હતા. એને જણાવ્યું કે અમારા લગ્ન વખતે ઘણું પવિત્ર અને શાંત વાતાવરણ હોય છે. અને પાદરી અમને લગ્નનુ મહત્વ સમજાવે છે. મને હસવું આવ્યું અને મેં મનને કહ્યું લગ્નનું મહત્વ જાણી પછી છુટા છેડા બહુ સારી રીતે લઇ શકાય નહીં? હીંદુ યુવતીએ જવાબ આપ્યો કે, અમે અગ્નીના સાક્ષીએ એક બીજાના સાથી થવા વચન આપી લગ્ન ગ્રંથીથી બંધાઇએ છીએ. અને તેથી એક બીજાના છેડા બંધાય છે. ફરી આ રખડુ રામને હસવું આવ્યું. અગ્નીની સાક્ષીએ વફાદાર સાથીઓની વફાદારી પર.

પણ સૌથી વધારે હસવું તો એનું આવ્યું કે, વર રાજા અને વહુ રાણી બાજોઠો ખસેડી ખુરસીઓ ઉપર બેઠા હતાં. પૂર્વ પશ્ચીમનો સુંદર (?) મેળ સાધ્યો હતો. અને જે પૂજનીય છે એવા ગોર મહારાજ બીચારા તેમની તહેનાતમાં ઉભા હતાં. અને પવિત્ર એવો અગ્ની કે જેનું પુજન કરવાનું હતું એ પણ નીચલે આસને હતાં. ત્યારેજ મારા મગજમાં આવ્યું કે આ યુગ સત્તાનો છે. સત્તા અને ધન એ બે સાથેજ હોય. અને જ્યાં એ બે હોય ત્યાં પૂજનીય અને વડીલ નાના થઇ નમી પડે. અને ત્યાં બધુંજ લક્ષ્મી કરતાં ઉતરતું હોય છે.

તિબેટનો બળવો

તિબેટમાં યુદ્ધ ફાટયું એનું કારણ શું? કારણ એ છે કે, સામ્યવાદી સમાજ રચનાની સિદ્ધિના ક્ષેત્રે રશીયાના સમુહ ખેતીના પ્રયોગોને પણ પાછળ રાખી દે તેવા સમુહ જીવન પ્રયોગો કરનાર લાલ ચીન તિબેટમાં શાંત બેસી રહે અને લામાઓના મઠ અને તેની સમૃદ્ધિ તેમ જ તેમની જમીનદારીને હાથ ન લગાડે એ માની શકાય નહિ.

જો કે, થોડા મહિના પહેલાં લાલ ચીનના વડા પ્રધાન અને વિદેશ પ્રધાન શ્રી ચાઉએન લાઇએ કહેલું કે સદીઓથી દુનીયાથી અલિપ્ત રહેલા અને એકધારૂં જીવન જીવી રહેલા લામાઓ અને તિબેટની પ્રજામાં સામ્યવાદી ક્રાંતિની ઝડપી આશા રાખે એવું ચીન મુર્ખ નથી. એ પછી તિબેટમાં લાલ લશ્કર પડેલુ હોવા છતાં લાંબો સમય શાંતિ રહી.

પણ લાલ ચીનમાં ઘર આંગણે ખેતી ઉદ્યોગ અને સામાજીક જીવનના ક્ષેત્રે ભારે ક્રાંતિકારી પલટાઓ થયા પછી લાલ ચીનને ટીબેટને જરી પુરાણી હાલતમાં રહેવા દેવામાંજ મુંઝવણ લાગવા માંડી હોય એ સ્વાભાવિક છે.

તિબેટના લાલ લશ્કર સામેના બળવાનું મુખ્ય કારણ મઠોની જમીનો અને મિલકતો પર સામ્યવાદનો પંજો પડયો છે એ છે, જે સામે લામા સાધુઓએ બળવો જગાડયો છે અને એમના પક્ષે ખામ્પા જાતિના લડાયક લોકો ભળ્યા છે. અને આ યુદ્ધ ફાટયું છે.

આનું પરિણામ શું આવશે તે કહેવું મુશ્કેલ છે. લામાઓ લાલ લશ્કરને પહોંચી તો ન જ શકે, પણ બળવત્તર વિરોધ જોઇ પેકીંગ લામાઓ પ્રત્યે કંઇક નરમાશ હવે રાખશે કે કેમ તે જોવું રહ્યું.

વાંચકોને અપીલ

ફીનીક્સ સંસ્થામાં કામ કરતાં મજુરોના રહેઠાણોની સ્થીતી ઘણી દુ:ખદ અને દયાજનક છે. એને સમારવા અમને થોડા નાણાની જરૂર છે. આથી આ પત્રદ્વારા અમારા પ્રત્યેક વાંચકોને અપીલ કરીએ છીએ કે તેઓ અમને ઓછામાં ઓછી શી.૫-૬ મોકલી આપે. જો પ્રત્યેક વાંચક અમારી આ અરજને ધ્યાન આપશે તો સમાર કામના ખર્ચ જેટલું અમને મળી રહેશે એવી અમને આશા અને શ્રદ્ધા છે.

રકમ સ્ટેમ્પ યા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી મોકલી શકાશે.

વ્યવસ્થાપીકા, ફીનીક્સ સેટલમેન્ટ.
સુશીલા ગાંધી.

C/O 'INDIAN OPINION,' Private Bag, Durban.

મજુર ચાલ સમાર ફંડ.

સર્વે શ્રી. બી. કે. પટેલ એલ. ટી. ૧-૦-૦; એમ. એલ. હેરી ઇ લં. ૧-૧-૦; આર. એલ. હેરી ઇ. લં. ૧-૧-૦; બી. ત્રીકમ સી. પી. ૫-૬; દીવાળીબેન બી. ત્રીકમ સી. પી. ૫-૬.

જાડુ શરીર

રાંદેરમાં રહેતી ધનવાન કુટુંબોની કન્યાઓ શારીરિક શ્રમનું મહત્વ સમજતી નથી; એમને કામ કરવું ગમતું નથી અને તેથી એમને પોતાને શરીરનો પ્રશ્ન મુંઝવ્યા કરે છે. મન વારંવાર એમાં જ પરોવાયેલું રહે છે. થોડા દિવસ માટે એમ લાગે છે કે ચરબી વધી ગઇ છે! થોડા દિવસમાં ચરબી ઘટી ગઇ છે એવું ભાન થાય છે. પછી ડાકટરોને ત્યાં દોડા દોડી થાય છે. ખોરાકની બાબતમાં તેઓ જાતજાતના ખોટા અખતરા કર્યા કરે છે અને એના પરીણામે શરીરમાં નબળાઇ આવે છે. એમને એ ભાન નથી થતું કે તાકાત વિનાનો દુર્બળ દેહ એ સૌંદર્ય નથી પણ શાપ છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લોભ અને કરૂણા

(મુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

(ગયા અંકથી ચાલુ)

૩૧
વહાલાંઓનું મિલન

ડ્રુસી અને એમેલિન ભૂતિયા ઓરડામાં સંતાઈ ગયાં પછી રોજ રાતે કોઈ ને કોઈ બનાવ બન્યા કરતો હતો. કોઈ વાર બધાનાં બારણાંને કોઈ બહારથી વાસી દેતું હતું; કોઈ વાર રાતે કોઈ બાઈનો રડવાનો અવાજ સંભળાતો; તો કોઈ વાર બારણાની સાંકળ કોઈ જોરથી ખખડાવતું હોય! આ બધું જોઈને ગુલામ સ્ત્રી-પુરૂષોમાં ભૂતની વાતો જ્યારે ત્યારે થયા જ કરતી હતી.

લેગ્રીને પણ ભૂતનો ભય પેસી ગયો હતો. એના ઓરડામાં રાતે અંધારામાં કોઈના અવરજવરનો ભાસ થતો. તેથી લેગ્રી ભૂતથી બચવા માટે રાતે ખુબ દારૂ પીને સુઈ જતો.

આવી રીતે કેસી પોતાની તરકીબ અજમાવ્યે જતી હતી. જે દિવસે ટોમનું અવસાન થયું તે રાતે લેગ્રી પોતાના ઓરડામાં ખુબ દારૂ પીને સુઈ ગયો હતો. પણ અરધી રાતે એ ઝબકીને જાગી ઉઠયો. તેના ઓરડાનો દીવો કોઈએ બુઝાવી નાખ્યો હતો અને તેના શરીર પર કોઈનો ઠંડો સ્પર્શ થતો હતો. તેણે ફરીને જોયું તો સફેદ બુરખો પહેરીને કોઈ ઉભું છે! લેગ્રી ચીસ પાડીને બારણાં તરફ દોડયો. પણ બારણાંને બહારથી કોઈએ વાસેલાં હતાં. લેગ્રી ખુબ જ ગભરાયો અને ત્યાં ને ત્યાં બેભાન થઈને પડી ગયો.

એ મધરાતે કેટલાંક ગુલામ સ્ત્રી-પુરૂષોએ જોયું કે, બે સફેદ આકૃતિઓ દુર દુર જંગલમાં જઈ રહી હતી. કેસી અને એમેલિન એ રાતે નાસી છુટયાં હતાં.

બીજે દિવસે લેગ્રીની હાલત વધારે બગડી. તેને ભૂતની ધાક પેસી ગઈ હતી. એ ભૂલવા માટે તે ખુબ દારૂ પીવા લાગ્યો અને બેત્રણ દિવસમાં તો તે સાવ અર્ધગાંડા જેવો બની ગયો. એક દિવસ ખુબ દારૂ પીવાના પરિણામે તેને એકાએક લોહીની ઉલટી થઈ અને થોડી વારમાં જ તે મરણ પામ્યો.

ગુલામો તો ક્યારનાં એના મરણની રાહ જોતાં હતાં. એટલે લેગ્રી મરતાં તે લોકો એના શબને નદીમાં ફેંકી દઈને ઉત્તરના પ્રદેશ તરફ સ્વતંત્ર રીતે જીવવા નાસી ગયાં.

* *

કેસી અને એમેલિને રસ્તામાં સારાં કપડાં પહેરી લીધાં અને તેઓ બંદર તરફ જવા લાગ્યાં. સવારે જહાજ ઉપડવાનું હતું; એમાં તેઓ બેઠાં.

એ જહાજમાંજ જ્યોર્જ શેલબી પણ હતો. કેસીએ ભૂતિયા ઓરડાની તરાડમાંથી એને ટોમ પાસે જતો જોયો હતો અને ટોમના શબને લઈ જતો પણ જોયો હતો. એટલે તેણે જ્યોર્જ પાસેથી ટોમ વિષે વધુ માહિતી મેળવવા એની સાથે ઓળખ કરવા માંડી.

વળી એ જ જહાજમાં મેડમ ડી થોકસ નામની એક ફ્રેંચ બાઈ પણ મુસાફરી કરતી હતી. એ પણ જ્યોર્જ અને કેસી સાથે ભળી ગઈ.

એક દિવસ મેડમ ડી થોકસે જ્યોર્જને પૂછયું: "તમે જે ગામમાં રહો છો એ ગામમાં જ્યોર્જ હેરીસ નામનો કોઈ ગુલામ રહે છે કે?"

જ્યોર્જે કહ્યું: "હા, હું એને બહુ સારી રીતે ઓળખું છું. અમારે ત્યાં રહેતી ઈલિઝા સાથે તેનાં લગ્ન થયાં હતાં. એનું તમારે શું કામ છે?"

મેડમ ડી થોકસ બોલી: "એ મારો ભાઈ થાય! મને એક ફ્રેંચ ગૃહસ્થે ખરીદી હતી અને તે મને ફ્રાંસ લઈ ગયો હતો. ત્યાં તેણે મારી સાથે રીતસરનાં લગ્ન કર્યાં હતાં. એ મારા ભલા પતિ અવસાન પામ્યા છે. મને ઘણા વખતથી મારા ભાઈની શોધ કરવાનું મન હતું. એ હિસાબે હું તમારા ગામ ભણી જઈ રહી છું. સારૂં થયું કે, તમે મને એમના સમાચાર આપ્યા. તે ત્યાં સુખરૂપ તો છે ને?"

જ્યોર્જે કહ્યું: "એ તો કેનેડા તરફ નાસી ગયો છે."

કેસી ત્યાં બેઠી બેઠી આ બધું સાંભળતી હતી. તેણે કુતુહલમાં પૂછયું: "એ ઈલિઝાને ક્યારે અને ક્યાંથી ખરીદવામાં આવી હતી?"

જ્યોર્જે કહ્યું: "સિમન્સ નામના એક માણસ પાસેથી મારા બાપુજીએ એને ખરીદી હતી."

આ સાંભળીને કેસી એકદમ ગળગળી થઈને બોલી: "ઓહ! એ તો મારી દીકરી જ હશે, ત્યારે! એ તમારે ત્યાં સુખરૂપ છે ને?"

જ્યોર્જે કહ્યું: "ના, એ તો એના છોકરાને લઈને અમારે ત્યાંથી નાસી ગઈ છે. એનો ત્યાર પછી કશો પત્તો નથી. કદાચ એ પણ કેનેડા ગઈ હોય."

પ્રિય વાચક! તમને ખબર તો હશે જ કે, ઈલિઝાને બર્ડ સાહેબ ભલા જોનના આશ્રમમાં મુકી આવ્યો હતો. એ લોકોનું એક મંડળ જેવું હતું. તેઓ આવા ગુલામોને મદદ કરતા હતા. એ લોકોની સહાયથી જ્યોર્જ હેરીસ અને ઈલિઝાનો ભેટો થયો હતો અને એ લોકોએ ખુબ મુશ્કેલીથી એ બન્નેને એમના પુત્ર સાથે કેનેડા મોકલી દીધા હતા. ત્યાં તેઓ સુખેથી રહેવા લાગ્યાં હતાં.

જ્યોર્જની વાત સાંભળીને મેડમ ડી થોકસ અને કેસી એમેલિનની સાથે કેનેડા જવા ઉપડયાં. ત્યાં જઈને ત્યાંના પાદરીની મદદથી એ લોકોએ હેરીસના ઘરનો પત્તો મેળવ્યો. આમ એ બધાં વહાલાં સ્વજનો વરસોના વિયોગ પછી ભેગાં થયાં અને આનંદ પામ્યાં. પણ ભલા ટોમના અવસાનની વાતો નીકળતાં તેઓ દુઃખી થયાં. ઈલિઝા ગદ્ગદિત કંઠે બોલી: "એ ભલા ટોમકાકાની આશિષ અને પ્રાર્થનાથી જ આપણે બધાં મીલનનું સુખ પામ્યાં છીએ. એ ટોમકાકા મરીને અમર થઈ ગયા છે. એ તો આપણી વચ્ચે સદા જીવતા જ છે."

(સંપૂર્ણ)

સ્તુત્ય પગલું

(ચક્ધારી)

હમણાં હમણાં લગ્નની મોસમ પાછી પૂર જોશમાં શરૂ થઈ ગઈ છે. બધા સુધારાના હિમાયતી હોવા છતાં પ્રસંગ આવ્યે મનસ્વિપણે વર્તતા પણ જોવામાં આવે છે. સુધારાઓ કરી આપણે બુમ પાડીએ છીએ કે લગનના ખર્ચા ઓછાં કરો. જેમ બને તેમ ઓછા માણસો જમાડો, સાદી રસોઈ કરો! પણ એ બધા સુધારા કાગળ પર જ રહેવાને સર્જાયા હોય એમ લાગે છે. કારણ કે એ સુધારા આપણે સ્વેચ્છાએ સ્વીકારવાના છે! એમાં કોઈ બંધન નથી, તેથી જ એ સુધારા આને મૂર્તસ્વરૂપ મળતું ભાગ્યે જ જોવામાં આવે છે. ઉલટું કેટલાકને તો જાણે 'શૂર' ચઢતું હોય તેમ 'બાદશાહી' રીતે લગ્ન કરે છે! એવે વખતે સ્પ્રીંગ્સના શ્રી હરકીશનભાઈ પરસોત્તમ ભગતને ત્યાં સાદાઈથી થયેલાં લગ્ન ખરેખર, એક સ્તુત્ય પગલું છે, બીજાને અનુકરણીય, બોધદાયક પગલું છે.

શ્રી હરકીશન પી. ભગતની સુપુત્રી પુષ્પાબેનના શુભ લગ્ન ડેલમાસ નિવાસી શ્રી રતિલાલ માણેકલાલના ભાઈશ્રી કાંતિલાલ સાથે બીનોની મુકામે તા. ૧૯-૩-૫૯ને દિવસે થયા હતાં, તે પ્રસંગે શ્રી હરકીશનભાઈએ બીજાઓની માફક આખા ગામને જમાડયું ન હતું. તેમજ બીજો "ખોટો" પણ કર્યો ન હતો, સામા વર પણ તેમને ઘણા જ સુંદર હોવાથી તેમણે પોતાને ત્યાં પ્રસંગ ઘણીજ સાદાઈથી ઉકેલ્યો અને બંને પક્ષે એ પ્રસંગની પાઉંડ ૮૫થી ૯૦ સુધીનું સંસ્થાઓને દાન કર્યું હતું. ખરેખર! આવી રીતે બધા જ લગ્નો સાદાઈથી ઉજવાતા હોય અને બચેલા નાણાનું એક મોટું ફંડ કરવામાં આવે તો તેમાંથી શું આપણે આપણી અંગ્રેજી શાળાઓ, હોસ્પિતાલો કે આપણી જરૂરીયાતનાં સાધનો ન વસાવી શકીએ!

બુકકીપીંગ, ઈનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઈસેન્સીસ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઈનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઈન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસટીકના સુંદર ફુલો મળશે.

ઠેકાણું: **માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.**

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન: ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે, બોકસ ૫૨૫૭.

માસ્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

તિબેટ અને ભારત

ચીનની ચીનસામ્યવાદી લોકશાહી પક્ષની પેકીંગની શાખાએ સામ્યવાદી પક્ષના દૈનિક "પીપલ્સ ડેલી"માં એક પત્ર પ્રકટ કરી ભારતને દલાઈ લામા તથા તિબેટના બળવાખોરોને સુપ્રત કરવાનું જણાવ્યું છે અને તે સાથે ધમકી આપી છે કે ભારતના સિમાડા વિસ્તારવા માંગતા આગેવાનો પોતાની પ્રવૃત્તિ બંધ નહીં કરે તો ૬૫ કરોડની ચીની પ્રજા પોતાના લોખંડી પંજાથી તેમને ખુંદી–પીસી નાંખશે. આ ધમકી ભારતને અપાઈ છે કારણ ભારતે હજારો તિબેટીયનોને આશ્રય આપ્યો છે. આ વિશે પંડીત નહેરૂએ લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે હજારોની સંખ્યાના તિબેટીયનો તાજેતરમાં 'નેફા'ના કામેંગ ફ્રન્ટીયર ડીવીઝનના પ્રદેશમાં દાખલ થયા છે. બીજા સેંકડો ભૂતાન પ્રદેશમાં દાખલ થયા છે. તિબેટથી હિજરત કરી આવેલા આ તમામ લોકોએ ભારતમાં રાજ્યાશ્રય માંગ્યો છે જે માટે આપણે સંમત થયા છીએ. જે તિબેટીયનો આવ્યા છે, તેમાંના જેમની પાસે શસ્ત્રો હતા તેમને નિઃશસ્ત્ર કરાયા છે અને તેઓ તેમની ઇચ્છા મુજબ ભારતમાં અન્ય સ્થળે વસવાટ માટે જાય ત્યાં સુધી તેમના ખાવાપીવા અને રહેવાની કામચલાઉ વ્યવસ્થાઓ કરવામાં આવી હતી.

વધુમાં શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે દલાઈ લામા સ્વેચ્છાએ ભારત આવ્યા છે અને કોઈ પણ પ્રસંગે તેમને ભારત આવવા સૂચન કરાયું નહોતું. ભારત સરકારે તેમના ભારતમાંના આગમન અંગેની શક્યતા વિચારી હતી અને રાજ્યાશ્રય માટે તેમના તરફથી વિનંતી મળી કે તરત જ આપણે તે માન્ય રાખી હતી. શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે દલાઈ લામાના મસુરીમાંના આગમનબાદ તેમના દર્શન ઝંખતા લોકોના ટોળાં અને અખબારનવેશો તેમને તકલીફ ન આપે તે માટેનાં પગલાં લેવાયાં છે. આ સિવાય તેમની પ્રવૃત્તિ–હિલચાલ પર અન્ય કોઈ પ્રતિબંધો મુકાયા નથી. દલાઈ લામાને અને તેમના રસાલાને કહેવામાં આવ્યું છે કે તેઓ મસુરીમાં તેમની મરજી પડે ત્યાં હરીફરી શકે છે.

લવલેશ ઈચ્છા નથી

શ્રી નહેરૂએ એ વાતનું ભારપુર્વક પુનઃ ઉચ્ચારણ કર્યું હતું કે તિબેટના મામલામાં દરમીયાનગીરી કરવાની ભારતની લવલેશ ઇચ્છા નથી અને ચીન સાથેના મૈત્રીભર્યા સંબંધો જાળવી રાખવાની ઝંખના છે પરંતુ સાથે સાથે જ તિબેટની જનતા પ્રત્યે અમારી સંપૂર્ણ સહાનુભુતિ છે અને તેમની યાતના અંગે અમને ઘણું દુઃખ છે.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે અમને હજી પણ આશા છે કે ચીનના સત્તાવાળાઓ ડહાપણ દર્શાવી તિબેટ સામે તેમની વિરાટ લશ્કરી તાકાતનો ઉપયોગ નહિ કરે અને તિબેટના પ્રદેશની સ્વયંસત્તા માટે તેમણે જ આપેલી ખાતરીના અનુસંધાનમાં મૈત્રીભર્યા સહકારથી તિબેટીયનોને જીતી લેશે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે ચાલુ લડાઈ અને ખુનામરકી બંધ થશે.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ચીનના જવાબદાર લોકો તરફથી ભારત સામે જે જાતના આક્ષેપો થાય છે અને જે ગુપ્તેગોતીઓ થઇ છે તેથી મને ઘણો આઘાત થયો છે. તેમણે સત્ય અને હકીકતની પરવા કર્યા વિના ઠંડા યુદ્ધની ભાષા વાપરી છે.

બિનપાયાદાર આક્ષેપો

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે જેનું કોઇ મોં માથું નથી એવા જે આક્ષેપો થયા છે તેથી ભારતને ઘણો ખેદ થયો છે આપણા ખેદની આ લાગણીથી અમે ચીનની સરકારને માહિતગાર કરી છે. ખાસ કરી પેકીંગ ખાતેની નેશનલ પીપલ્સ કોંગ્રેસની બેઠકમાં જે જાતના ભાષણો થયા તે અંગે અમે ખાસ ધ્યાન દોર્યું છે.

દલાઈ લામાને ભારતમાં બળજબરીથી રાખવામાં આવ્યા છે એવા ચીનના આક્ષેપોનો સજ્જડ ઇન્કાર કરીને શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ચીનના સત્તાવાળાઓએ એ જાણવું જોઇએ કે આ દેશમાં આપણો વહિવટ કેવો ચાલે છે અને આપણો કાયદો અને બંધારણ શું છે. આપણી ગમે તેટલી ઇચ્છા હોય તો પણ તેમની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ આપણે દલાઈ લામાને રાખી શકતા નથી. એવું કરવા માટેની આપણી ઇચ્છાનો કોઇ પ્રશ્ન જ નથી એવું કરવામાં આપણને લાભ શો?

શ્રી નહેરૂએ ભારતની જનતાને અને ભારતના અખબારોને ઠંડા યુદ્ધ જેવી ભાષાનો ઉપયોગ નહીં કરવાની અપીલ કરતાં જણાવ્યું કે આ બાબત ઘણી ગંભીર છે અને એના પર ઉશ્કેરાટમાં વિચાર ન થઇ શકે અને એથી હું દેશની જનતાને અને અખબારોને ભાષામાં સંયમ જાળવવા અપીલ કરૂં છું.

ગંભીર અવિવેક

તાજેતરમાં મુંબઇમાં દેખાવ કરનારાઓના એક નાનકડા જુથે ચીનના પ્રમુખના ચિત્રને વિકૃત કરી નાંખ્યુ તે કૃત્ય પ્રત્યે દુઃખ વ્યક્ત કરતાં નહેરૂએ જણાવ્યું હતું કે આ ચીન દેશના અધ્યક્ષ પ્રત્યે દર્શાવાયેલો "ગંભીર અવિવેક છે." જો કે આ કૃત્ય એક નાનકડા જુથે કર્યું છે તેમ છતાં પણ ઉશ્કેરાટમાં આપણે આપણી જાતને અનિષ્ટ તરફ તો ખેંચાઈ જવા દઇએ નહીં જ.

શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે તિબેટમાંના બનાવો પ્રત્યે ભારતમાં જે વ્યાપક અને ઉગ્ર પ્રત્યાઘાતો થયા છે તે સરકાર પ્રેરિત કે રાજકીય સ્વરૂપના નહોતા; પરંતુ એ માનવતાના જ પાયા પર રચાયેલા અને સહાનુભૂતિ વ્યક્ત કરતા હતા.

શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે તિબેટ અંગે ચીન સાથે જે કરારો પર આપણે સહી કરી છે અને એ કરાર પછી તિબેટ અંગે જે કાંઇ બન્યું છે તે પુરવાર કરે છે કે ભારતને તિબેટમાં કોઇ રાજદ્વારી કે બીજી મહત્ત્વાકાંક્ષા નથી.

ત્રણ આધાર સ્થંભો

ભારતની નીતિના જે ત્રણ મુખ્ય આધાર સ્થંભો છે, તેનું પુનઃ ઉચ્ચારણ કરતાં જણાવ્યું કે (૧) ભારતની સલામતિ અને એકતા જાળવી રાખવી (૨) ચીન સાથેની મૈત્રી જાળવી રાખવાની ભારતની ઇચ્છા અને (૩) તિબેટની પ્રજા પ્રત્યેની આપણી ઉંડી સહાનુભૂતિ. આ ત્રણ સિદ્ધાંતો ભારતની નીતિનું સંચાલન કરે છે. ભારત આ નીતિને અનુસરવાનું ચાલુ રાખશે.

એશીયાના બે મહાન રાષ્ટ્રો ભારત અને ચીન જે સૈકાઓથી શાંતિ ચાહક પડોશી રહ્યા છે તેમનામાં જો એક બીજા વિરૂદ્ધ દુશ્મનાવટની લાગણી જામે એના જેવી કરૂણતા બીજી શું હોઇ શકે?

શ્રી નહેરૂએ ઉમેર્યું કે આપણે તો આપણા પક્ષે આપણી નીતિનું પાલન કરીશું, પરંતુ આપણે આશા રાખીએ કે ચીન પણ આપણા જેવી જ નીતિને અનુસરશે આપણા બન્ને દેશોની મૈત્રીને ભયમાં મુકે એવું એ કંઇપણ કહેશે કે કરશે નહીં વ્યાપક દૃષ્ટિએ જોઇએ તો એશીયાની શાંતિમાં અને વિશ્વશાંતિમાં આ બન્ને દેશોનું ખુબજ મહત્ત્વ છે.

—શ્રી સી. રાજગોપાલાચારી અને બીજા ઉદાર આગેવાનોએ, ભારત સંઘની સત્તાવાર ભાષા તરીકે અંગ્રેજી ભાષાને ચાલુ રાખવા અને હીંદી ભાષાને સત્તાવાર ભાષા બનાવવાના લેવાતાં પગલાં અટકાવવાની માંગણી કરતી એક અરજી ભારતની લોકસભાને કરી છે.

—દીનુભાઈ દેશાઇને પોતાની પત્ની જ્યોત્સનાને મારી નાખવા માટે સુરતની કોર્ટે કરેલી જન્મ ટીપની સજા સામે હાય કોર્ટમાં (મુંબઇ) કરેલી અરજી મંજુર રખાઇ છે.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "ત્રણ રોઝ" ગેટવે ઓફ ઇન્ડીઆ, અસોકાદરબાર, સુગંધી રાણી, ચામેલી, લત્તા મંગેશકર, વાંસંતી, કૃષ્ણ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઇસ્લીસ્ટ માટે લખો. (અમો ફકત હીંદની બનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલુ આદુ ૯ પેની રતલ
લીલી હળદળ શી. ૧–૦ ,,
આંબા હળદર શી. ૧–૦ ,,
મોટી કળી વાળુ લસણ ૧/૩ રતલ

માલ બરોબર પેક કરી ચડાવીશું.

ઓડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :

શેકેલા ચણા, બદામ, એલચી, પૌવા, મમરા, સેન્ટેડ સોપારી, કાચી સોપારી, શેકેલી સોપારી, ગોળ, આંબલી, કાથો, હીંગ, મસુર, દરેક જાતની દાળો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાણીવાળા નાળીએર, વરીયારી, જીરૂ, લવીંગ, મેથી, રાઇ, અજમો, સુવા, ડામેજ, ધાણા, ધાણા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો ભુકો, રાજગરો, ખસખસ, હળદર, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

[illegible], મુસાફરી, વીમાની અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, [illegible], વિગેરેના વીમા ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લી સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લ બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને શાંઘાઈ ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા આળવ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧–૩ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ ગોળ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, વગેરે કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે અમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઇ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૪-૫-૫૯.

આઝાદી ફરી ભયમાં આવી પડશે

કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રીમતી ઇન્દિરા ગાંધીએ તા. ૨૬મીના ખમ્મામ ખાતે જણાવ્યું હતું કે "તિબેટના પ્રશ્ન અંગે તેમજ દલાઇ લામાને રક્ષણ આપવાના પ્રશ્ન અંગે ભારત સરકારે જે વલણ અપનાવ્યું છે તે આપણા દેશની પ્રણાલીને તેમજ એની સ્વતંત્ર વિદેશ નીતીને અનુરૂપ છે. આંધ્ર પ્રદેશ કોંગ્રેસની રાજકીય પરિષદના ખુલ્લા અધિવેશનનું ઉદ્‌ઘાટન કરતી વેળા શ્રીમતી ઇન્દિરા ગાંધીએ તિબેટનો ઓછડતો ઉલ્લેખ કરીને જણાવ્યું હતું કે "આ સ્વતંત્ર નીતિને પરિણામે કેટલીક મુશ્કેલીઓ ઉભી થઇ છે. પણ ગાંધીજીએ આપણને જે કાંઇ શીખવ્યું છે તેમાં નિર્ભયપણે અને મુક્ત રીતે સત્ય બોલવાનો પણ સમાવેશ થાય છે. પોતાનો ઇતિહાસ અને પ્રણાલી ધરાવતી કોંગ્રેસ જ ભારતની એક માત્ર જીવંત સંસ્થા છે. આ બાબતમાં ભાગ્યે જ કોઇ સંસ્થા એની બરાબરી કરી શકે એમ છે.

"દેશમાં બીજી બે એવી કેટલીક સંસ્થાઓ છે કે જે કોંગ્રેસની ટીકામાં રચી પચી રહે છે, જો કે આ સંસ્થાઓ પણ કોંગ્રેસના જેવી જ નબળાઇથી પીડાતી હોય છે." તેમણે કોંગ્રેસીઓને આ નબળાઇની દવા શોધી કાઢીને કોંગ્રેસને મજબુત બનાવવાની અપીલ કરી હતી.

ખતરામાં મુકી દઇશું

શ્રીમતી ગાંધીએ કહ્યું કે "બે સંસ્થાઓ, એક જનસંઘ અને બીજો સામ્યવાદી પક્ષ દેશ માટે ભયરૂપ છે. જનસંઘ હંમેશ કોમવાદની વાત કરીને દેશની એકતાને તોડી પાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને આમ એ ઘડિયાળના કાંટા પાછા ફેરવવાનું કામ કરે છે. ભુતકાળમાં ભારતની એકતાને તોડી પાડવામાં આવી તેથી જ ભારત ગુલામ બન્યું હતું. જો આપણે આપણા ભુતકાળના ઇતિહાસમાંથી બોધપાઠ ગ્રહણ નહી કરીએ તો આપણે ફરી એકવાર આપણી આઝાદીને ખતરામાં મુકી દઇશું.

"સામ્યવાદીઓએ પોતાનું ધ્યેય સમાજવાદનું જાહેર કર્યું હોવા છતાં કોંગ્રેસ કરતા તેને સિદ્ધ કરવા માટેનાં સાધનો અલગ છે. સામ્યવાદીઓ માટે પક્ષનું હિત સર્વોત્તમ સ્થાન ભોગવે છે, જ્યારે કોંગ્રેસને મન જનતાનું અને દેશનું હિત બીજી તમામ વસ્તુઓ કરતાં સર્વોત્તમ છે.

જ્યાં એક વાર સામ્યવાદીઓનો સારો, એવો પ્રભાવ હતો એ ખમ્મામ માં આંધ્ર પ્રદેશ કોંગ્રેસની આ રાજકીય પરિષદ યોજાઇ રહી છે એ બદલ શ્રીમતી ગાંધીએ આનંદ વ્યક્ત કર્યો હતો.

શ્રી જઇનને લાખોનો દંડ

નવી-દિલ્હીના અગ્રગણ્ય ઉદ્યોગપતિ શ્રી શાંતિપ્રસાદ જૈનને પરદેશી હુંડિયામણ નિયમનનો ભંગ કરવા માટે રૂ. ૫૫ લાખનો દંડ કરવામાં આવ્યો છે. અત્રે એ યાદ હશે કે શ્રી જઇન જ્યારે પરદેશના પ્રવાસેથી ગયે વર્ષે પાછા ફર્યાં ત્યારે તેમના સરસામાનની ઝડતી લેવામાં આવી હતી. અને કેટલાક દસ્તાવેજો કબજે કરવામાં આવ્યા હતા. બારબાદ આ બાબત લોકસભામાં ઉપસ્થિત કરવામાં આવી હતી અને ભારત સરકારે જાહેર કર્યું હતું કે શ્રી જઇન પશ્ચિમ જર્મનીમાં બીનઅધીકૃત બેંક એકાઉન્ટ ધરાવતા હતા.

શ્રી જઇન પર ડીરેક્ટર ઓફ એનફોર્સમેન્ટ તરફથી આ દંડ અંગેનું ફરમાન બજાવવામાં આવ્યું છે.

આ દંડ કરવામાં ડીરેક્ટર ઓફ એન્ફોર્સમેન્ટે શ્રી જઇનને પશ્ચિમ જર્મની બેંકમાં રૂા. ૧૯ લાખની કીંમતના એકાઉંટ જાળવવા અને ચલાવવા માટે ગુન્હેગાર ગણ્યા છે.

શ્રી જઇન સામેના કેસની સુનાવણી ૬ મહિના કરતા વધુ ચાલી હતી. એમ જાણવા મળ્યું છે કે ડીરેક્ટર ઓફ એન્ફોર્સમેન્ટના વર્તમાન હુકમો શ્રી જઇનના પશ્ચિમ જર્મનીના એકાઉંટને લગતા છે અને બીજા ચલણો અંગેના તેમના કહેવાતા રોકાણ અંગે તપાસ ચાલુ છે.

સામ્યાવાદીઓને ઇંદીરા ગાંધીનો પડકાર

કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રીમતી ઇન્દિરા ગાંધીએ કોટ્ટાયમ ખાતે જાહેર કર્યું છે કે કોંગ્રેસ અન્ય રાજદ્વારી પક્ષો સાથે સંયુક્ત મોરચો રચશે તો પણ તે તેના પોતાના સિદ્ધાંતોનો કોઇ રીતે ભોગ નહિ આપે. કેરાળાના સામ્યવાદી પક્ષે કેરાળાની કોંગ્રેસ સામે એક ખુલ્લા પત્રમાં કરેલા આક્ષેપોનો શ્રીમતી ગાંધી જવાબ આપી રહ્યા હતા.

એક જાહેર સભામાં ભાષણ કરતા શ્રીમતી ગાંધીએ સામ્યવાદીઓના એવા આક્ષેપનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે કેરાળામાં સામ્યવાદીઓનો સામનો કરવામાં બીજા પક્ષો સાથે સંયુક્ત મોરચો રચવામાં કોંગ્રેસને તેના કોઇ સિદ્ધાંતોની પડી નથી.

કેરાળામાં કોંગ્રેસ વિકાસ કાર્યક્રમમાં સહકાર આપતી નથી એવી સામ્યવાદી ફરિયાદનો ઉલ્લેખ કરીને શ્રીમતી ગાંધીએ કહ્યું કે ભારતના અન્ય રાજ્યોમાં સામ્યવાદી પક્ષ વિકાસ કાર્યક્રમમાં સહકાર આપતો નથી. તેમણે હડતાળો પડાવવાની અને અન્યાયી માગણીઓને ટેકો આપવાની એક તક જતી કરી નથી. આના સંદર્ભમાં શ્રીમતી ગાંધીએ ચીન અને તિબેટનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે ચીન ભારતને ઠંડા યુદ્ધમાં ખેંચવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યું છે. છતાં એની સામે ભારતનો એકે સામ્યવાદી કશું બોલતો નથી. એકે સામ્યવાદી એમ કહેતો સંભળાતો નથી કે જો ચીન ભારત સામે યુદ્ધ શરૂ કરશે તો સામ્યવાદીઓ ભારતને માટે લડશે.

શિક્ષણ સરકાર હસ્તક

આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ પંજાબમાં જણાવ્યું હતું કે કોઇ પણ પ્રકારની શિક્ષણ પદ્ધતિ સરકારને હસ્તક હોવી ન જોઇએ. તેરમી અખિલ ભારતીય નઇ તાલીમ પરિષદની બેઠકનો ઉપસંહાર કરતાં, તેઓએ કહ્યું હતું વધુમાં વિનોબાજીએ કહ્યું કે "શિક્ષણના ક્ષેત્રે સરકારના પ્રભાવને પરિણામે તો લોકોના દિલ અને દિમાગ પર સરમુખત્યારી પકડ જામશે. જો તેઓ સરકારી ઢબ મુજબના શિક્ષણની અસર હેઠળ આવ્યા હશે તો તેઓ મુક્ત રીતે પોતાનો મત પ્રદર્શિત કરી શકશે નહીં. સરકાર તરફથી પાઠ્ય પુસ્તકોના થનારા રાષ્ટ્રીયકરણનો પણ તેમણે વિરોધ કર્યો હતો અને જણાવ્યુ કે અભ્યાસક્રમ (સલેબસ) અને અભ્યાસ પ્રથા (ટેકનિક) એ બન્નેને સરકારી અસરમાંથી બચાવી લેવાની જરૂર છે.

વિનોબાજીએ કહ્યું કે નયી તાલીમ એ શિક્ષણ ક્ષેત્રે એક અભિનવ પ્રયોગ છે. એનો અભ્યાસક્રમ કોઇ્હત સ્થિર કે કાયમી સ્વરૂપનો ન હોઇ શકે, પણ સરળ તેમજ દેશના સમય અને સંજોગોને અનુસરીને પરિવર્તનશીલ હોય.

આવકવેરાના રૂા. ૪૭ કરોડ સરકારને લખી વાળવા પડશે

ભારત સરકારના મહેસુલ અને મુલ્કી ખર્ચ ખાતાના પ્રધાન શ્રી બી. ગોપાલ રેડ્ડીએ કહ્યું હતું કે ભારત સરકારની આવકવેરાની જે જંગી રકમ લેણી પડી છે, તેમાંથી રૂા. ૪૭ કરોડ લખી વાળવા પડશે અને અદાલતોએ આપેલા ચુકાદાઓ અન્વયે અથવા તો બમણા કરવેરામાં રાહત આપવાનું નક્કી થયા મુજબ રૂા. ૬૦ કરોડની રકમ જતી કરવી પડશે.

રાજ્યસભામાં નાણા ખાતાના ખરડા અંગે થયેલી ચર્ચા સમયે, કોંગ્રેસ પક્ષ સહિતના ઘણા સભ્યોએ ચીજ વસ્તુઓનો વધતા જતા ભાવો અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી અને વહીવટી ખર્ચમાં કરકસર કરવાની માગણી કરી હતી.

મુંબઇના શ્રી બાબુભાઇ ચિનાઇએ કંપનીઓને કરમાં રાહત આપવાની માગણી કરતાં કહ્યું હતું કે હાલની દરખાસ્તોથી કંપનીઓ ઉપર વધુ ભાર પડશે એટલું જ નહિ પણ શેરહોલ્ડરોને પણ સહન કરવું પડશે.

મુંબઇના શ્રી ડાહ્યાભાઇ પટેલે આર્ટસિલ્ક ઉપર જકાત નાંખવામાં આવી છે તેનો વિરોધ કરતાં કહ્યું હતું કે તેનો મોટો ગૃહ-ઉદ્યોગ સુરતમાં છે. આ લુમો લોકોએ પોતાના ઘરમાં નાંખી છે. હવે સરકારે લુમોની કામગીરી માટે પાળી પદ્ધતિ દાખલ કરી છે. સરકાર આ પાળી પદ્ધતિને કેવી રીતે અમલી બનાવવા માંગે છે? આ કાયદાનો અમલ લોકોને ભારે ત્રાસરૂપ લાગશે અને તેમને કારખાનાં બંધ કરવાની ફરજ પડશે.

નહેરૂના આમંત્રણની ઉડાવેલી ઠેકડી

પંચનલામાએ પેકીંગમાં એક ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે હાલના સંજોગોમાં દલાઇ લામાને મળવા માટે ભારત જવા માટે શ્રી નહેરૂએ મને આપેલા આમંત્રણનો સ્વીકાર કરવાની હું કોઇ જરૂર જોતો નથી. જો ભારતના વડા પ્રધાન એવું ધારતા હોય કે હું ભારત જઇને કહેવાતા તિબેટ પ્રશ્નની ચર્ચા કરૂં તો મારે સ્પષ્ટ કહેવુ જોઇએ કે

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૭૭ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

તિબેટને પ્રશ્ન માત્ર તિબેટમાં જ ઉકેલ થઈ શકે. એકવીસ વર્ષની ઉંમરના શ્રી પંચનલામા તિબેટની કામ ચલાઉ સરકારના ચીને સ્થાપેલા વડા છે. તેઓ ચાઈનીઝ પીપલ્સ પોલીટીકલ કન્સલ્ટેટીવ પરિષદની પુર્ણાહુતિ બેઠકમાં ભાષણ કરી રહ્યા હતા.

શ્રી ગોરેની વિરોધ પક્ષોને સલાહની

લોકસભાના સભ્ય અને પ્રજાસમાજવાદી પક્ષના મહામંત્રી શ્રી એન. જી. ગોરેએ અહમદનગરમાં જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રના વિકાસ અને કલ્યાણ ખાતર ભારતના વિરોધ પક્ષોએ યોગ્ય લાગે ત્યાં સહકાર કરવાની નીતી રાખવી જોઈએ.

મહારાષ્ટ્ર પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના પાંચમા વાર્ષીક અધિવેશનમાં પ્રમુખ સ્થાનેથી તેઓ બોલ્યા હતા વધુમાં કહ્યું કે આવા પ્રકારના સહકારનો અર્થ સત્તા ઉપરના પક્ષ સાથે જોડાઈ જવાનો થતો નથી, પરંતુ નાના ઉદ્યોગના વિકાસ, તેમજ ગ્રામ પંચાયતોના વિકાસ જેવી યોજનાઓને રાષ્ટ્રીય દ્રષ્ટિબીંદુથી જોઈને પક્ષોએ પોતાનું કાર્ય કરવું જોઈએ.

તેમણે કહ્યું હતું કે "આવા મર્યાદિત અને સજાગ સહકારથી જનતા નવા પ્રકારથી સંપર્કમાં આવશે. પરિણામે કરવેરા ભરનારાઓની સેવા થશે અને વિરોધ પક્ષોને એક નવા પ્રકારની તાંકાત પ્રાપ્ત થશે.

શ્રી ગોરેએ કહ્યું હતું કે આગામી વર્ષોમાં રાજકીય પક્ષોએ રાષ્ટ્રના ઉત્થાનનું કેટલું કાર્ય કર્યું એ ધોરણે તેમનું મુલ્યાંકન થશે માટે રાજકીય પક્ષોએ એ દ્રષ્ટિથી વિચારતાં થવું જોઈએ. આથી રાજકીય પક્ષોએ માત્ર ચળવળીઆ અથવા તો દેખાવના કાર્યો છોડીને રચનાત્મક કાર્યો કરવા જોઈએ.

રાજ્ય વ્યાપાર યોજના

અનાજના રાજ્ય વ્યાપાર અંગેની યોજનાની રાજ્યસભામાં, નાણાંબિલ પરની અધુરી રહેલી ચર્ચા દરમીયાન, એક કોંગ્રેસી અને એક સામ્યવાદી સભ્યે ઝાટકણી કાઢી હતી.

ઉત્તર પ્રદેશના કોંગ્રેસી સભ્ય શ્રી પી. એન. સપ્રુએ જણાવ્યું હતુ કે આ યોજના અનુસાર જેઓ દેશના સૌથી મોટામાં મોટા સમાજ વિરોધી તત્ત્વોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે એવા અનાજના વેપારીઓ આ યોજના અન્વયે પરવાનેદારો બનશે. આ યોજનાથી અનાજના ઉછળતા જતા ભાવોને ભાગ્યે જ ડામી શકાશે. પશ્ચિમ બંગાળના સામ્યવાદી સભ્ય શ્રી ભુપેશ ગુપ્તાએ જણાવ્યું હતું કે અનાજના રાજ્ય હસ્તકના વેપારની યોજના તો ક્યારની મરી પરવારી છે જાહેર કરાયેલી યોજના અનુસાર સરકારને હસ્તક ઘણી ઓછામાં ઓછી કામગીરી રહે છે, જ્યારે લગભગ બધો જ કારભાર જથ્થાબંધ વ્યાપારીઓને સુપ્રત કરવામાં આવ્યો છે.

વડા પ્રધાનના મંત્રીની કચેરી પાસ ફુટેલો બોંબ

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂના જાહેર સંપર્ક અંગેના રહસ્ય મંત્રીની કચેરી સામે ભારે મોટા ધડાકા સાથે એક મોટા ફટાકડા જેવો પદાર્થ ફાટવાનો બનાવ બન્યો હતો. એક માનવીને સામાન્ય ઈજા થઈ હોવાનું જાણવા મળે છે.

સેન્ટ્રલ સેક્રેટરિયેટના દક્ષિણ બ્લોકની બહાર ડેલહાઉસિઝી રોડ હટમેન્ટસમાં આવેલી આ કચેરી વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂને અરજીઓ, પત્રો અને અપીલો મોકલવા ઈચ્છતી જાહેર જનતાના સંપર્કમાં રહે છે. બાહ્ય સંપર્ક ખાતામાં આવેલી વડા પ્રધાનની મુખ્ય કચેરીથી આ કચેરી અડધો માઈલ દુર આવેલી છે.

એ દીવસે સવારે અગિયાર વાગે એક મોટો ધડાકો સંભળાયો હતો. પોલીસ તરત જ બનાવવાળે સ્થળે પહોંચી ગઈ હતી અને બનાવની તપાસ શરૂ કરી હતી. પાછળથી પોલીસે ધનબાદ (બિહાર)થી આવેલા હોવાનું મનાતા એક ડોસાની તેમજ તેની પત્નીની ધરપકડ કરી હતી. આ ડોસો હથિયાર વગરનો હોવાનું માલુમ પડયું છે. આ પતિપત્નીએ ગઈ કાલે રહસ્ય મંત્રીની કચેરીની મુલાકાત વડા પ્રધાન પાસેથી કાંઈક આર્થીક સહાય મેળવવાના હેતુથી લીધી હોવાનું સમજાય છે. આજે પણ તેઓ રહસ્ય મંત્રીને મળવા આવ્યા હતા.

બંગાળી ચિત્રો મોખરે

વિજ્ઞાન ભવન ખાતે યોજાયેલા ખાસ સમારંભમાં ૧૯૫૮ના વર્ષમાં સર્વોત્તમ દસ્તાવેજી તેમજ ફીચર ફીલ્મના નિર્માતાઓને રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે રાજ્ય એવોર્ડો એનાયત કર્યા હતા. ૧૯૫૮ના વર્ષની સર્વોત્તમ ફીચર ફીલ્મ તરીકે બંગાળી ચિત્ર 'સાગર સંગમે'ના નિર્માતાને રાષ્ટ્રપ્રમુખે સુવર્ણચંદ્રક અને રૂા. પચ્ચીસ હજાર રોકડા આપ્યા હતા. અને બીજા બંગાળી ચિત્ર 'જલસાગર'ના નિર્માતાને ગુણવત્તાનું પ્રમાણપત્ર તેમજ રોકડા રૂા. ૧૨૫૦૦ની નવાજેશ કરવામાં આવી હતી.

દસ્તાવેજી ચિત્રમાં અંગ્રેજીમાં ઉતારેલા રાધાકૃષ્ણ ચિત્રને પ્રમુખનો સુવર્ણચંદ્રક અને રૂા. ચૌદસોનું ઇનામ આપવામાં આવ્યું હતું જ્યારે 'ડૉ. કર્વેની વાતો' નામના બીજા અંગ્રેજી દસ્તાવેજી ચિત્રને અખિલભારત ગુણવત્તા પ્રમાણપત્ર અને રૂા. ૨૫૦૦ની નવાજેશ કરવામાં આવી હતી.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિકટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોકસ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટેમ"

ટેલીફોન : ૪૭૯૮૮
૪૭૪૫૩

સમાચાર સંગ્રહ

—સાઉથ રોડેશીયામાં સરકારી ખાતાઓમાં હવે આફ્રિકનોને પણ હોદ્દા ઉપર નીમવામાં આવશે.

—મે માસમાં વિનોબાજી કાશ્મીરનો પગ પાળો પ્રવાસ કરવાના છે તેથી તેઓ કાશ્મીરી ભાષા શિખી રહ્યા છે. ૨૨ મેના પંજાબ અને કાશ્મીરી સરહદ પર આવેલા લખનપુર ગામે વિનોબાજી આવશે. પછી કાશ્મીરમાં પ્રવેશ કરશે.

—લોકસભામાં રીઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના કાયદામાં સુધારો કરી બેંકને ખાસ નોટો કાઢવાની સત્તા આપતું બીલ ૨૭મીએ રજુ થયું હતું. રૂપીયાની નવી નોટ કાઢવાની જોગવાઇ પણ આ બીલમાં છે.

—ઇથોપીયાના મુંબઇ ખાતેના રાજદુત થી ઇસ્માઇલ કાંગા જ્યારે શાંતાક્રુઝ વિમાની મથકે જીનીવા જવા ઉપડતા પહેલા તેમના સામાનની ઝડતી કરતાં તેમની પાસેથી મોટા પ્રમાણમાં વિદેશી ચલણ અને એક મોંઘો હીરો મળી આવ્યો હતો. આથી ખોટી થઇ એક કલાક બાદ વિમાન તેમના વગર ચાલ્યું ગયું હતું.

—છેલ્લા સમાચાર મુજબ નાગા બળવાખોરોની સરકાર લગભગ ખતમ થઇ છે. ઘણા આગેવાન નાગા બળવાખોરો ભારત સરકારને શરણે આવ્યા છે.

—સુરત જીલ્લાના જાણીતા કાર્યકર શ્રી દુર્લભભાઇ દેશાઇનું તેમના પાલ ગામે ટુંકી માંદગી બાદ અવસાન થયું છે.

—ભારત સરકારના તમામ ખાતાઓમાં કાગળ અને કાગળની બનાવટના વપરાશ પર ૧૫ ટકા કાપ મુકવામાં આવ્યો છે. લખાણ કરવામાં કાગળોનો ખોટો ઉપયોગ ન કરવો અને કરકસરથી વાપરવા જણાવવામાં આવ્યું છે.

—મુંબઇ પ્રદેશ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ઠાકોરભાઇ દેશાઇએ નાગપુરમાં એક ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે દ્વિભાષી મુંબઇ રાજ્યનો વિરોધ કરનારા કોંગ્રેસીઓ કોંગ્રેસ છોડીને ચાલ્યા જાય એજ સારૂં છે.

—શ્રીમતી ઇન્દિરા ગાંધીએ અખબારી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે સહકારી ખેતીને સફળ કરવી એજ એના ટીકાકારોને સર્વોત્તમ જવાબ છે. જે ખેડુતો નારાજ હોય તેમના પર સહકારી ખેતી ઠોકી બેસાડવાની નથી. અનાજનું ઉત્પન્ન વધારવાને સહકારી ખેતી સર્વશ્રેષ્ઠ માર્ગ છે. કોઇની પાસે બીજો કોઇ ઉપાય હોય તો તે લેતાં તેને કોઇ અટકાવતુ નથી. મૂળ વાત ખેડુતોની દ્રષ્ટિ બદલવાની છે. કેટલાક ખેડુતો એવા છે કે જેઓ પોતાના પુરતું અનાજ પેદા કરીને સંતોષ માને છે.

—અખિલ ભારત તેલ ઘાણી પરિષદમાં ભાષણ કરતાં ભારત સરકારના વેપાર ઉદ્યોગ ખાતાના પ્રધાન શ્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીએ જણાવ્યું હતુ કે સરકારની નીતિ ઘાણી અને તેલની મીલો વચ્ચે કોઇ ભેદભાવ રાખવાની નથી. તેલની નવી મીલો શરૂ કરવા ન દેવાની દરખાસ્ત પર ભારત સરકાર વિચાર ચલાવે છે. પરંતુ અત્યારે તેલની જે મિલો ચાલે છે તેના પર સરકાર અંકુશ મુકવા માંગતી નથી.

સામાજીક ખબરો

ભુલ સુધાર

ગયા અઠવાડીયાના અમારા અંકમાં અમે જાહેર કર્યું હતું કે ડરબનમાં હાલ ચાલી રહેલા "કીંગ કોંગ" નાટકમાં શ્રીમતી રાધી સીંગ મદદ આપી રહ્યા છે. પણ આ ભુલ તરફ અમારૂં ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે. મીસીસ સીંગનો આ નાટક સાથે કોઇ પણ જાતનો સંબંધ નથી. એમ જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ છતાં તેઓ એટલું જાહેર કરવા ઇચ્છે છે કે સીટી હોલના ટીકીટ વહેંચનારાઓએ જે જાતીભેદ ભાવથી ટીકીટો વહેંચી છે તેનો તેઓ સખત વિરોધ કરે છે.

આભાર

સ્પ્રીંગ્સથી શ્રી હરકીશન પરસોત્તમ ભગત તથા ડેલમાસથી શ્રી રતીલાલ માણેકલાલ, તેમને ત્યાં લગ્નને પ્રસંગે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે સાથ સહકાર આપનાર હિતેચ્છુ તથા શુભેચ્છકોનો આ પત્ર દ્વારા આભાર વ્યક્ત કરે છે.

સાભાર સ્વીકાર:

શ્રી હરકીશન પી ભગત (સ્પ્રીંગ્સ)	૨	૨	૦
શ્રી રતીલાલ માણેકલાલ (ડેલમાસ)	૨	૨	૦
શ્રી અને શ્રીમતી જમનાદાસ મકન (કલેરવુડ)	૧૦	૬	
શ્રીમતી દેવીબેન કે. ભુલા (બેયાલ)	૧	૧	૦
ગ્રીનાઝ લેડ સ્ટોર (નાટાલ)	૧	૧	૦

ઘરમાં ફ્રેમ બનાવી ટંગાડવા લાયક સુકાવ્ય. "મનને બોધ" સ્વ. કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત. સુંદર જાડા કાગળ પર બે રંગમાં છપાયું છે. ભાવ ફક્ત શી. ૧-૦ પોસ્ટેજ ૩ પેની.

આ ઓફીસેથી મળશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

અભિનવ રામાયણ

રામાયણનું મુનિ સંતબાલજીએ કરેલુ રૂપાંતર. આ પુસ્તક ઘણું વાંચવાલાયક છે.

કીંમત શી. ૫-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

વિનિત જોડણી કોશ

(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.)
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો – કીંમત ૧૮/૯
મળવાનું ઠેકાણુ : આ ઓફીસ

'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

લીસ્ટ નં. ૧ **ઉપયોગી પુસ્તકો**

આત્મ કથા (પાકું પુઠું)	(ગાંધીજી)	૭	૬
,, (સંક્ષિપ્ત)	,,	૨	૬
આરોગ્યની ચાવી	,,	૧	૬
દિલ્હી ડાયરી	,,	૭	૬
ધર્મ મંથન	,,	૫	૦
નિત્ય મનન (હિંગોરાણીને દિલાસા)	,,	૨	૬
યરવડાના અનુભવ	,,	૨	૬
ગીતા બોધ (ગીતા વિષે સમજુતી)	,,	૧	૦
ત્યાગ મૂર્તિ અને બીજા લેખો	,,	૬	૦
અહિંસાનો પહેલો પ્રયોગ	,,	૨	૬
મંગળ પ્રભાત (૧૧ વ્રતોની સમજુતી)	,,	૧	૦
હિંદ સ્વરાજ (જુની પ્રત)	,,	૧	[illegible]
આરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. ભાગ ૧ લો	(ગાંધીજી)	૧	૬
,, ,, ,, ૨ જો	,,	૧	૦
સત્યના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૦૨૬) ,, ૧ લો	,,	૨	૦
,, ,, (૧૯૨૭) ,, ૨ જો	,,	૧	૬
મારો જેલનો બીજો અને ત્રીજો અનુભવ (બંને)	,,	૧	૯
ટાઇફોઇડ (બંસીલાલ હીરાલાલ ગાંધી)		૧	૬
દારૂ બંધી શા સારૂ ? (ભારતન કુમારપ્પા)		૧	૩
લોકમાન્ય તીલકનું જીવન ચરિત્ર (પાંડુરંગ દેશપાંડે)		૭	૬
બાપુની છાયામાં (બળવંતસિંહજી)		૬	૩
બાપુને પગલે પગલે (રાજેંદ્ર પ્રસાદ)		૬	૩
મહાત્માજીની છાયામાં (ઘનશ્યામદાસ બીરલા)		૭	૬
બાપુના પાંચમાં પુત્ર (જમનાલાલજી) ને આશીર્વાદ		૭	૬
આશ્રમ ભજન મંડળી (જુગતરામ દવે)		૨	૦
ગાંધીજી (બાળકોને માટે) ,,		૨	૦
જીવન લીલા (કાકા કાલેલકર)		૫	૦
આશ્રમરચના - આશ્રમી કેળવણી		૮	૦

'Indian Opinion' P. Bag, Durban,

પો. બો. ૫૩૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૯૨૦
ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "ભગતકો"

ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટસ

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ગ્રોસરી,
દેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અત્તરો,
સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના
વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-
કેરમબોર્ડ અને સ્ટ્રાઇકર તથા બીજી
અનેક દેશી ચીજો કીફાયત
ભાવથી મળશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

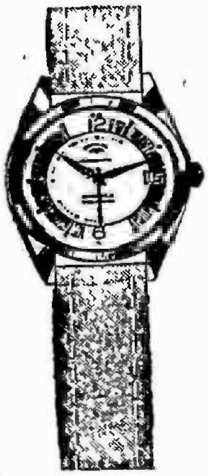

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* રોટરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

લીસ્ટ નં. ૩ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

જગતના ઇતિહાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી)	૧૮	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧ લો (ગુજરાતીમાં નથી. હીંદીમાં જ છે)	૧૦	૦
,, ,, ,, ૨ જો ,, છે.	૧૨	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૮	૦
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૮	૩
અમારાં બા (વનમાળા નેયર)	૪	૬
કેળવણી વિકાસ	૩	૦
ચીન દેશનાં કથાનકો (મુકુલભાઈ કલાર્થી)	૨	૦
વાંચવા જેવી વાતો ,, ,,	૧	૩
જીવન અને મરણ ,, ,,	૧	૩
ધર્મ સંસ્થાપકો ,, ,,	૧	૬
પચાસ પ્રેરક પ્રસંગો ,, ,,	૨	૦
પ્રતિભાનું પોત ,, ,,	૧	૬
ભકતરાજ ,, ,,	૨	૬
બોધક ટીકડીઓ ,, ,,	૨	૦
મોટા માણસનાં મન ,, ,,	૨	૦
શીલ અને સદાચાર ,, ,,	૧	૩
શેખ સાદીની બોધ કથાઓ ,, ,,	૧	૬
સંત સમાગમ ,, ,,	૧	૬
માનવ જીવનનું ઝવેરાત ,, ,,	૧	૩
પ્રાચીન શીલ્પ કથાઓ (ગોપાળદાસ જી. પટેલ)	૧	૬
ગાંધીજીનો વિનોદ (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૨	૦
બાપુના બા ને પત્રો (મણીલાલ ગાંધી)	૨	૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક (ઈ. ઓ.)	૨	૬
ગાંધી ,, ,, ,,	૨	૦
ગોલ્ડન જ્યુબીલી ,, ,, (ફીનીક્ષ)	૧	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠ માળા (ભાગ ૪ થો છે.)	૨	૦

ખુશ ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીઝનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંગ ભેર ચાલ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજીટેરીયન લોંજ

૧૨૬—૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — ડરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુઘડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામનાં દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે

(૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવા માટે રીઝરવેશન થઇ શકશે.
(૨) ભોજનના પ્રબંધપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
(૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ઘીમાંજ બનાવીએ છીએ.
(૪) બહાર ગામના ઓર્ડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત ઓરડર આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor